

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Amerikai Egyesült Államok

2021. április 16-án a legfelsőbb bíróság meghozta régóta nagy érdeklődéssel várt döntését a *Google v. Oracle*-ügyben, amely már egy évtizede függőben volt. A 6-2 arányban a Google javára hozott döntésben a legfelsőbb bíróság megállapította, hogy az Oracle kódjának a Google általi felhasználása tisztességes használatnak minősül, megfordítva ezzel a Szövetségi Kerületi Bíróság (Court of the Federal Circuit, CFC) döntését, és lehetővé téve a Google számára, hogy mentesüljön az Oracle bitorlási vádjai alól.

a) Az ügy

Az ügy középpontjában az Android operációs rendszer állt, amelyet a Google az okostelefonok piacán tett első belépésekor tervezett. A kódolás során a Google a Java SE platform kódolásából 11 000 sort használt fel a közös interfészparancsokhoz. Az Oracle, a Java SE platform jelenlegi tulajdonosa azzal az indokolással indított pert, hogy a sorok használata bitorlásnak minősül. Bár egy esküdtszék ezt „tisztességes használatnak” találta, a CFC nem értett egyet, megfordította a döntést, és a legfelsőbb bíróság elé vitte az ügyet.

Az következő két kérdésben engedélyezett fellebbezést:

1. a szerzői jogi védelem kiterjed-e egy szoftverinterfészre?
2. vajon – miként az esküdtszék megállapította – tisztességes használatnak minősül-e, ha a fellebbező egy szoftverinterfészt egy új számítógépprogram létrehozásával összefüggésben használ fel?

b) A legfelsőbb bíróság döntése

A szóbeli tárgyalásra tavaly ősszel került sor, amikor az itt közzétett döntés született. A döntés szerzője Breyer bíró, akihez Roberts, Gorsuch, Kavanaugh, Sotomayor és Kagan bíró csatlakozott. Thomas bíró eltérő véleményéhez Alito bíró társult. Barrett bíró még nem csatlakozott a bírósághoz, és ennek megfelelően nem játszott szerepet az ügyben.

A többség nem döntött az első kérdésben, vagyis hogy a szerzői jogi védelem kiterjed-e a szoftverinterfészre; ehelyett inkább a második kérdésre összpontosított, ahol az esküdtekkel együtt úgy döntöttek, hogy egy szoftverinterfész felhasználása a Google által egy új számítógépprogram létrehozásakor tisztességes használatnak minősül. Ez a döntés helyt adott a

* DANUBIA Szabadalmi és Jogi Iroda.

Google bitorlás elleni védekezésének, és megszüntette az Oracle bitorlási és esetleges kártérítési igényeit. Azzal, hogy a legfelsőbb bíróság a második kérdésre átugorva azt feltételezte, hogy a kód védhető volt, ugyanarra az eredményre jutott, mint ami az első kérdésben tett megállapításból következett volna.

Thomas bíró különvéleményében kifogásolta a szerzői jog védhetőségének többség általi feltételezését, és elvégezte a teljes elemzést. Arra a következtetésre jutott, hogy a program szerzői jogi védelem alatt áll, de csak azért, mert kifejezetten pontos funkciókra korlátozó-dott, nem csupán a kód deklarálásának absztrakt használatára. Thomas ezután elvégezte saját „tisztességes használat” elemzését, és úgy találta, hogy a négy tényezőből három az Oracle-nek kedvez a Google-lal szemben, ezért úgy vélte, hogy ez nem példa a „tisztességes használat”-ra.

c) Következtetés

Bár a szerzői jognak vannak olyan jelentős szempontjai, amelyeket ez a döntés érinthet, a hatásoknak még ennél is szélesebb körű következményei lehetnek. A 6-2 arányú megosztottság ellenére mind a 8 bíró kényszerítő érdekeket talált a szoftverek szellemi tulajdon-jogi védelmének fontosságában. Ez a közös meggyőződés döntő fontosságúnak bizonyulhat, ha a legfelsőbb bíróság a hatályos amerikai szabadalmi törvény 101. cikke szerinti elvont ötlet kérdésével és annak a szoftverinterfészekre és a diagnosztikára való alkalmazásával kezd foglalkozni.

Ausztrália

Az Ausztrál Szövetségi Bíróság nemrég megerősítette, hogy a DABUS, egy mesterséges-intelligencia-rendszer, feltalálónak szerepelhet egy szabadalomban, és hogy *dr. Stephen Thaler* a DABUS-találmányok jogos tulajdonosa.

A *Williams Powell* által előbb az Egyesült Királyságban és az Európai Szabadalmi Hivatalnál (ESZH, European Patent Office, EPO) majd nemzetközi (PCT-) bejelentés útján benyújtott szabadalmi bejelentés alapján az ausztrál bíróság a *Thaler v. Commissioner of Patents* (FCA 879)-ügyben 2021. július 30-án hozott ítéletével megerősítette a mesterséges intelligencia által létrehozott rendszerek, konkrétan a DABUS-találmányok szabadalmazhatóságát.

Hatályon kívül helyezte az Ausztrál Szellemi Tulajdoni Hivatal szabadalmi elnökhelyettesének a DABUS ausztrál szabadalmi bejelentését eredetileg elutasító határozatát. Az ausztrál bejelentés a *Williams Powell* által a Szellemi Tulajdon Világszervezeténél (World Intellectual Property Organization, WIPO) benyújtott PCT-bejelentésből származott. A WIPO PCT-bejelentéseket kezelő Nemzetközi Irodája elfogadta *Williams Powell* azon ki-jelentését, hogy a PCT-bejelentésben a DABUS-t kell feltalálónak megnevezni, és WO-

2020/079499 számmal közzétette a PCT-bejelentést, amelyben a DABUS-t hivatalosan feltalálóként jelölték meg.

Ez a második olyan közzétett szabadalmi bejelentés, amelyben feltalálóként mesterséges-intelligencia-rendszert neveztek meg. Ugyanis mindössze két nappal korábban, 2021. július 28-án a Dél-afrikai Szellemi Tulajdoni Bizottság közzétette a nemzetközi (PCT-) bejelentés alapján benyújtott megfelelő szabadalmi bejelentés elfogadását és a DABUS-találmányokra vonatkozó szabadalom megadását.

Számos, a DABUS szabadalmi bejelentéseket vizsgáló szabadalmi hivatal kifogásolta a DABUS feltalálóként való megnevezését és Thalert mint a DABUS szabadalmi bejelentések bejelentőjét és a DABUS-találmányok tulajdonosát. A szabadalmi hivatalok kifogásaival szembeni fellebbezési eljárások vannak folyamatban, többek között az Egyesült Királyságban és az Európai Szabadalmi Hivatalnál.

Ausztria

a) Bevezetés

Az Osztrák Legfelsőbb Bíróság 2021. február 18-i döntésében megerősítette, hogy a kommunikációs eszközökkel készített titkos felvételek előállítása, valamint azok nyilvánosságra hozatala egyaránt sérti a szerzői jogot. A titkos felvételek azonban elfogadhatók bizonyíték-ként, ha:

- a jogsértő nem tudja más módon bizonyítani igényét; és
- a jogsértő érdekei meghaladják az érintett személy érdekeit.

Rámutatott továbbá, hogy egy bíróság nem dönthet a szerzői jogi jogsértés során szerzett olyan bizonyíték elfogadhatóságáról, amelyet más bírósági eljárásban kell benyújtani.

b) Tények

Az alperes a felperes korábbi élettársa volt. A felperesnek alkoholproblémái voltak, ami miatt gyermekei felügyeletét előzetesen az alperesre, apjukra ruházták. Az alperes videofelvételeket készített az akkoriban állapotos felperesről, amelyeken láthatóan ittas állapotban volt, és az egyik ilyen felvételt elküldte a felperes édesanyjának. Az alperes továbbá titokban lefényképezte a felperes néhány személyes levelét, és a felperes beleegyezése nélkül vele folytatott több telefonbeszélgetést is rögzített. Az alperes azt állította, hogy az összes felvételt fel akarta használni a későbbi gyermekelhelyezési eljárásban.

A felperes a beleegyezése nélkül készült fényképek és felvételek bemutatása és nyilvánosságra hozatala elleni tiltó végzést kért.

c) A alsóbb fokú bíróságok döntései

A Bécsi Polgári Ügyek Körzeti Bírósága kiadta a kért végzést, de kifejezetten kimondta, hogy a végzés nem akadályozhatja meg a bizonyítékok bemutatását más bírósági eljárások-

ban. Úgy ítélte meg, hogy a felperes terheesség alatti alkoholfogyasztása fontos tényező lesz a későbbi gyermekelhelyezési eljárásban. Minthogy a felperes e magatartására vonatkozóan bizonyítékot kellett volna szolgáltatnia, az alperesnek egyértelmű érdeke fűződött ahhoz, hogy erről felvételeket készítsen. Ugyanakkor, bár a születendő gyermek mindenekfelett álló érdeke felülmúlta a felperes személyiségi és adatvédelmi jogaihoz fűződő érdekét, a bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperesnek nem fűződött jogos érdeke ahhoz, hogy a videót elküldje a felperes édesanyjának. A Bécsi Fellebbezési Bíróság megerősítette ezt a döntést, és engedélyezte a legfelsőbb bíróságnál további fellebbezés benyújtását.

d) A legfelsőbb bíróság döntése

A legfelsőbb bíróság megtagadta a fellebbezés elfogadását. Rámutatott, hogy a szerzői jog (a szerzői jogi törvény 41. szakasza alapján), beleértve a saját képmás védelméhez való jogot, nem akadályozhatja meg egy felvétel bírósági eljárásban való felhasználását. A meglévő ítélkezési gyakorlatra hivatkozva hangsúlyozta, hogy egy fél nem gátolhatja jogellenesen szerzett bizonyítékok benyújtását bírósági eljárásban. Megjegyezte azonban, hogy egy bíróság nem dönthet más bírósági eljárásokban benyújtandó bizonyítékok elfogadhatóságáról. Így az alsóbb fokú bíróságok azon döntése, hogy a felvételek más eljárásokban bizonyítékként elfogadhatók lennének, jogilag nem kötelező erejű.

A felperesről készített felvételekről megállapította, hogy a félnek egy különösen erős bizonyítékhoz fűződő általános érdeke nem indokolja egy személyiségi jog megsértését. Az ilyen titkos felvételek igazolásához a jogsértőnek kellene bizonyítania, hogy:

- nem tudja más módon megalapozni az igényét; és
- az ő érdekei túlsúlyban vannak az érintett személy érdekeivel szemben.

Figyelembe véve a titkos felvételek magánjellegű környezetét – nevezetesen egy magánlakást, amely a felperest érzelmileg felfokozott és ittas állapotban mutatja – a legfelsőbb bíróság elutasította az alperes azon érvelését, hogy a felvételek a felperes gyermekei jólétének védelme érdekében voltak szükségesek, és úgy ítélte meg, hogy ez nem elegendő.

Megerősítette az alsóbb fokú bíróságok álláspontját, miszerint a felvétel továbbítása a felperes édesanyjának (azaz egy harmadik félnek) semmilyen módon nem volt igazolható, és ezért egyértelműen szerzői jogi jogsértésnek minősült.

e) Megjegyzés

Az osztrák jogrendszer sajátossága, hogy elvileg még a jogellenesen megszerzett bizonyítékok is felhasználhatók bizonyítékként a bíróságok előtt (ritka kivételektől eltekintve). A fentebbi döntés megerősíti, hogy ez a szabály az olyan személyiségi jogok megsértésére is vonatkozik, mint a saját képmáshoz való jog és a levéltitok, amelyek mindegyike a szerzői jogról szóló törvény védelme alatt áll.

Brazília

A Brazil Szabadalmi és Védjegy hivatal által a szabadalmi bejelentések vizsgálatával kapcsolatos hátralék leküzdése érdekében végrehajtott terv a hivatali adatok szerint a függő szabadalmi bejelentések 51,2%-át érintette 2020-ban. A cél az volt, hogy a döntésre váró bejelentések számát 80%-kal csökkentsék 2021 augusztusáig, és emellett az átlagos engedélyezési határidő megközelítőleg két évre csökkenjen.

A hivatal által javasolt cél elérése érdekében alkalmazott stratégia viszonylag egyszerű: más országokban és régiókban, mint például az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy hivatalánál (United States Patent and Trademark Office, USPTO) és az Európai Szabadalmi Hivatalnál benyújtott szabadalmi bejelentések vizsgálati eredményeinek felhasználása. Ennek során a brazil elővizsgálók, akik felelősek a vizsgálat alatt álló szabadalmi bejelentésekben javasolt találmányok értékeléséért, hasznot húzhatnak a magas színvonalú amerikai és európai műszaki munkából, miközben értékes időt takarítanak meg. Ezenkívül fontos megemlíteni, hogy még egy már külföldön elvégzett műszaki vizsgálatból kiindulva is a hivatal vizsgálójának joga van a hatályos brazil jogszabályok alapján saját elemzést végezni, és akár eltérő véleményt kialakítani a más országokban szabadalmat szerzett találmány érdemével kapcsolatban. Következésképpen a brazil szabadalmi bejelentések elbírálási eljárása az elővizsgálói döntéshozatali függetlenség tiszteletben tartása mellett gyorsabbá vált.

Ahhoz azonban, hogy egy szabadalmi bejelentés többé ne minősüljön a hátralékosok közé tartozónak, szükséges, hogy a vizsgálati eljárás befejeződjön, azaz a bejelentés megadásáról vagy elutasításáról szóló határozatnak meg kell születnie. Ebben a szakaszban merül fel a brazil hivatal egyik fő kihívása: az elővizsgálóknak nemcsak előzetes hivatali végzéseket kell kiadniuk a bejelentők számára, hogy azok módosításokat és műszaki érveket nyújthassanak be, amelyek a brazil szabadalmi bejelentés oltalmi körét hasonlóvá teszik egy másik országban ugyanarra a technológiára megadott szabadaloméhoz, hanem elemezniük is kell a hivatalnál benyújtott beadványokat, és végleges határozatot kell hozniuk. A hivatal szerint mintegy 52 000 szabadalmi bejelentés műszaki vizsgálata már megkezdődött, de elemzésük a végleges döntés meghozatalához még hátravan. Ez a szám a jelenlegi hátralék mintegy 84%-ának felel meg. Ez a magas arány aggodalomra ad okot a szabadalmi rendszer felhasználói számára, mert a „hátralékok hátraléka” kialakulásához, azaz a folyamatban levő bejelentések új szűk keresztmetszetének kialakulásához vezethet, amit rövid időn belül fel kell dolgozni.

A lemaradás problémája a technológiai területek szempontjából is elemezhető. Jelenleg Brazíliában a szabadalmak megadásának késedelmével leginkább érintett területek a kémia, a gépészet és az elektrotechnika. Egyedül a kémiai terület, amely magában foglalja többek között a gyógyszeripari szabadalmi bejelentéseket, a jelenlegi elmaradás közel 40%-áért felelős.

Különösen a gyógyszeripari területén van egy további bonyolító tényező. Minden szabadalmi bejelentést, amely gyógyszeripari eljárásokra és termékekre vonatkozik, be kell nyújtani a Brazil Egészségügyi Felügyeleti Ügynökségnél (ANVISA) előzetes hozzájárulás megszerzése céljából. Általánosságban elmondható, hogy ez az ügynökség megvizsgálja, hogy a szabadalmi bejelentés tárgya tartalmaz-e olyan anyagokat, amelyeket tilos az országban felhasználni, és ha igen, akkor kéri, hogy a bejelentő távolítsa el ezeket az anyagokat az igényelt találmány oltalmi köréből. Az ANVISA továbbá véleményt adhat ki a Brazil Egyesített Egészségügyi Rendszer számára fontos anyagokkal kapcsolatos találmányok szabadalmazhatóságáról is. Azonban ezeket a véleményeket a hivatalnak küldik meg mint egy harmadik fél észrevételeit a műszaki vizsgálathoz, amelyet azután a hivatal végez el. Ezért e vélemények nem akadályozhatják meg a szabadalmak engedélyezését. Bár az előzetes jóváhagyásra vonatkozó eljárást már egyszerűsítették, tagadhatatlan, hogy az még nagyobb késedelmet okoz a brazil hivatal elemzésében, és a hivatal csak az ANVISA előzetes hozzájárulásának kézhezvételét követően kezdheti meg saját műszaki vizsgálatát.

Braziliában a találmányi szabadalmak oltalmi ideje a bejelentés napjától számított 20 év, vagy a brazil ipari tulajdonról szóló törvény 40. cikke alapján a megadás napjától számított 10 év. Jelenleg a magas hátralék miatt Braziliában a szabadalmak jelentős részét a megadás napjától számított 10 éves lejáratú idővel engedélyezik. Ez a kérdés a közelmúltban a Brazil Legfelsőbb Bíróság egy olyan ítéletének köszönhetően kapott nagyobb figyelmet, amely vitatja a szabadalmi törvény 40. cikke egyetlen bekezdésének alkotmányosságát, nevezetesen azt a jogi rendelkezést, amely a hivatal szabadalmak megadásával kapcsolatos késedelmének kompenzálására hosszabbítja meg a brazil szabadalmak érvényességi idejét.

Ebben a forgatókönyvben legalább két helyzetet kell értékelni. Egyrészt vannak innovatív gyógyszeripari vállalatok, amelyek a 40. cikk egyetlen bekezdése rendelkezéseinek előnyeit élvezik a brazil hivatal vizsgálatában mutatkozó lemaradás miatt. Ezt a jogi rendelkezést a szabadalmi törvényben meg kell szüntetni. Másrészt vannak generikusgyógyszer-gyártó vállalatok, amelyek a márkás gyógyszerekkel azonos gyógyszerek forgalomba hozatalára kapnak engedélyt, de nekik meg kell várniuk a szabadalom lejártát. Erre a helyzetre példa a Sprycel® (Dasatinib). A szabadalom, amely ezt a vegyületet védi, 2020-ban járt volna le, de a szabadalmi törvény kivétele alapján csak 2028-ban jár le. A márkás gyógyszer igen drága, mert rák, pontosabban leukémia kezelésére használják.

Miként a fentiekből is kitűnik, a szabadalmi bejelentések hosszadalmas vizsgálata számos jogi bizonytalanságot okoz Braziliában, ami a beruházások csökkenéséhez vezethet, és erős gazdasági hatást okoz. Ezért alapvető fontosságú, hogy a hivatal a szabadalmakkal kapcsolatos lemaradás kezelése érdekében szervezze meg a szabadalmi bejelentések vizsgálatában jelentkező hátralék növekedésének nem csupán a megelőzését, hanem a hátralék csökkentését is, mert ez az új forgatókönyv kedvezőbb innovációs környezetet teremt Braziliában mind a nemzeti, mind a nemzetközi vállalatok számára.

Egyesült Királyság

A PROSECCO ellenőrzött eredetmegjelölés oltalmára létrehozott konzorcium sikeresen nyújtott be egy felszólalást a stilizált formájú BROSECCO brit védjegy lajstromozása ellen a 33. osztályba tartozó borokra, pezsgőkre és habzóborokra.

A konzorcium az uniós jog által hivatalosan elismert olyan intézmény, amely koordinálja és kezeli a 2009 augusztusa óta hatályos oltalom alatt álló PROSECCO eredetmegjelölést, amely olyan borokra vonatkozik, amelyek előállításuk és összetételük tekintetében megfelelnek bizonyos feltételeknek, beleértve egy meghatározott területen termesztett, meghatározott fajtájú szőlőt.

A felszólalás az 1994. évi védjegy törvény 3(3)(b), 3(4), 3(4A) és 3(6) cikkén, valamint 5(2)(b), 5(3) és 5(4)(a) cikkén alapult, és a bejelentésben felsorolt valamennyi áru ellen irányult.

Bár az Egyesült Királyság kilépett az Európai Unióból, az EU 2018. évi (kilépési) törvényének 6(3)(a) cikke előírja, hogy a bíróságok az uniós jogból származó nemzeti jogot az átmeneti időszak végén hatályos uniós joggal összhangban alkalmazzák. Az alábbi határozat ezért továbbra is az uniós védjegyjogra hivatkozik.

Az Egyesült Királyság Szellemi Tulajdoni Hivatalának (United Kingdom Intellectual Property Office, UKIPO) védjegyesztályán az elővizsgáló úgy ítélte meg, hogy a konzorcium nem hivatkozhat a 3(4) cikkre, de a felszólalásnak helyt adott a 3(4A) cikk alapján, amelynek célja az eredetmegjelölések védelme. Az 1308/2013 sz. EU-rendelet (EUR) 102. cikke nem volt alkalmazható, mert a felszólalásban hivatkozott védjegy nem állt a „prosecco” kifejezésből, és azt nem is tartalmazta (inkább egy hasonló védjegy volt). Az elővizsgáló azonban megállapította, hogy a 103(2)(b) cikket – amely a bejegyzett eredetmegjelöléseket védi a visszaéléssel, utánzással vagy felidézéssel szemben – megsértették.

Az elővizsgáló szerint a BROSECCO a PROSECCO-t idézi. A felperes magyarázata, miszerint a felszólalásban hivatkozott védjegy egy brit pezsgőre vonatkozik, amelyet eredetileg a brexit megünneplésére terveztek, nem segített. Az elővizsgáló úgy ítélte meg, hogy a felszólalásban hivatkozott védjegy mind megjelölés, mind áruk tekintetében nagymértékben hasonlít a PROSECCO-ra. Úgy vélte, hogy a felidézés annál is inkább valószínű, mert a brit fogyasztók nagyon jól ismerik a PROSECCO-t, és a BROSECCO-val való találkozáskor erre gondolnak. A felidézés megállapításához csak az szükséges, hogy a felszólalásban hivatkozott védjegy a PROSECCO képzetét keltse; nem szükséges a két megjelölés összetévesztése. Az, hogy a brit fogyasztók a kifogásolt védjegyet a tekintélyes eredetmegjelöléssel társítják, tisztességtelen marketingelőnyhöz juttatta a bejelentőt, és lehetővé tette, hogy a kifogásolt védjegy az eredetmegjelölés megalapozott hírnevének nyomában járjon.

A többi jogalapot illetően az elővizsgáló megállapította, hogy a megtévesztés valószínűsíthető, mivel az Egyesült Királyság fogyasztói valószínűleg azt hinnék, hogy a BROSECCO védjeggyel értékesített borok megfelelnek az eredetmegjelölés előírásainak. A felszólalás

ezért a 3(3)(b) cikk alapján is sikeres volt, mert a védjegy olyan jellegű, hogy megtévesztheti a közönséget az áruk vagy szolgáltatások jellegét, minőségét vagy földrajzi eredetét illetően.

Bár a felszólalás a 3(6) cikk szerinti bizonyíték hiányában – minthogy a felszólalásban hivatkozott védjegyet rosszhiszeműen nyújtották be – sikertelen volt, az elővizsgáló úgy vélte, hogy egy ilyen védjegy elfogadásával a bejelentő súrolja a tisztesség határát.

Az elővizsgáló azt is megállapította, hogy fennáll a közvetett összetévesztés valószínűsége a kifogásolt védjegy és az eredetmegjelölés között, ezért az 5(2)(b) cikk alapján helyt adott a felszólalásnak. Nem érvényesült védekezésként az az érv, hogy a PROSECCO-t ismertsége alapján a fogyasztók könnyen meg tudnák különböztetni más hasonló védjegyektől.

Az 5(3) cikk szerinti felszólalásnak szintén helyt adtak azon az alapon, hogy a BROSECCO tisztességtelen előnyhöz jutna a forgalmazás tekintetében, és hasznot húzna a jó hírű eredetmegjelölésből.

A felszólaló nem tudott bizonyítani védhető jó hírnevet az Egyesült Királyságban, és a passing off sem volt egyértelmű; ezért a felszólalást az 5(4)(a) cikk alapján is elutasították.

A lajstromozott eredetmegjelöléseken alapuló felszólalások egyre gyakoribbá válnak, és ma már jelentős tényezőnek számítanak, amelyet egy márka elfogadásakor figyelembe kell venni. A bíróságok nagy hajlandóságot mutatnak arra, hogy megvédjék ezeket az oltalom alatt álló megjelöléseket a visszaélésekkel szemben, még akkor is, ha nem áll fenn összetévesztés valószínűsége, feltéve, hogy a későbbi megjelölés a fogyasztónak az eredetmegjelölést juttatja eszébe.

Az Európai Unió Bírósága (Court of Justice of European Union, CJEU)

A) A PUMA V. KÉK MACSKA (ábra) védjegyvita évek óta valamennyi európai fórumon zajlik. A legutóbbi döntésben a *Puma* veszített az EU Törvényszéke (General Cour, GC) előtt. A Puma sikertelenül érvelt azzal, hogy a védjegyek szinte azonosak, és hogy a saját Puma-macskája kivételesen híres.

a) Az ügy háttere

A jól ismert fekete Puma-macska és a Gemma Csoport (Gemma) kék macskája közötti hasonlóságról és összetéveszthetőségről szóló ügy évek óta járja végig az összes európai fórumot. Egy nagyon hasonló ugró puma védjegybejelentésről van szó; valamennyi fórum

határozathoz” jutott. Ebben lényegében megerősítette a felszólalási osztály 2014. március 10-i határozatában tett megállapításokat, és elutasította a Puma kifogásait.

Röviden, a fellebbezési tanács „a nyilvánvaló különbségek ellenére” bizonyos fokú vizuális hasonlóságot állapított meg, valamint azt, hogy az ütköző védjegyek ábrás elemei ugyanarra a fogalomra – nevezetesen egy ugró pumára – utalnak. Mindazonáltal a védjegyek korántsem azonosak. Ráadásul hangzásbeli összehasonlításuk nem lehetséges.

E bizonyos fokú hasonlóság ellenére a fellebbezési tanács nem állapította meg az összetévesztés valószínűségét, mert a Gemma kékmacska-vedjegyét egy másik áruosztályra és más árakra is lajstromozták, mint a Puma-macskát.

A Puma ezért azzal érvelt, hogy a védjegyek csaknem azonosak, és hogy saját Puma-macskája kivételesen híres.

d) A Puma veszít

A CJEU azonban elutasította a Puma fellebbezését és kifogásait.

Tekintettel a vizuális különbségekre és arra, hogy az ütköző védjegyek hangzásbeli összehasonlítása lehetetlen, a fellebbezési tanács helyesen állapította meg, hogy vizsgálata szempontjából e védjegyek nem azonosak. A bíróság hangsúlyozta, hogy az ütköző megjelölések vizuális hasonlósága nem vezet szükségszerűen összetéveszthetőséghez, és nem vezet vizuális „közeli” azonossághoz sem.

A védjegyrendelet 8(1)(b) cikke ugyanis az összetéveszthetőség fennállását a megjelölések (vizuális, hangzásbeli és fogalmi, valamint az igényelt áruk és szolgáltatások tekintetében fennálló) hasonlóságától teszi függővé, ami nem azt jelenti, hogy a hasonlóság mértékének nagyoknak kell lennie.

e) A Puma hírneve

A Puma saját Puma-macskájának és márkájának kivételes hírnevére és saját hírnevének (a Puma márkája hírnevének) sérelmére való hivatkozását a CJEU szintén elutasította. Ennek oka, hogy a Puma ezt a kifogást az eljárás során túl későn, konkrétan csak az EU Törvényszéke 2016. szeptemberi tárgyalásán hozta fel.

Az Európai Bíróság előtt azonban nem lehet olyan tényeket felhozni, amelyeket még nem neveztek meg az EUIPO fórumai előtt. Az EU Törvényszéke előtti kereset célja ugyanis az EUIPO fellebbezési tanácsai által hozott határozatok jogszerűségének felülvizsgálata a védjegyrendelet 65. cikke (jelenleg 72. cikke) értelmében.

Azonban még ez a ténybeli döntés sem egyértelmű ebben a védjegyjogi vitában. A Puma ugyanis úgy véli, hogy a fellebbezési tanács előtt már bemutatta a saját hírnevét megerősítő bizonyítékokat, többek között egy francia nyelvű, Franciaországra vonatkozó piaci tanulmányt. Minthogy azonban a bizonyítékokat az eljárás nyelvén kell benyújtani, a fellebbezési tanács úgy döntött, hogy az eljárás nyelvére le nem fordított dokumentumok nem vehetők figyelembe. Ezt joggal tette, mert az EU Törvényszéke már a 2016-os eljárásban is döntött,

de akkor még a Puma javára, azonban fel kellett volna szólítania a Pumat, hogy nyújtson be további bizonyítékokat a korábbi védjegyek hírnevére vonatkozóan.

A mostani, 2021. május 19-i eljárásban az EU Törvényszéke úgy ítélte meg, hogy a Puma nem tudta bizonyítani, miszerint a korábbi védjegyek imázsát a bejelentett védjegy használata befolyásolhatja; a fellebbezési tanács tehát helyesen döntött.

Noha nem zárható ki – amint ezt az EU Törvényszéke elismerte –, hogy a bejelentett védjegy a szóban forgó áruk közötti különbségek ellenére emlékeztetheti az érintett közönséget a korábbi védjegyekre, az EU Törvényszéke a Puma keresetét teljes egészében elutasította. Ennek oka, hogy a korábbi védjegyek megkülönböztetőképességét károsan érintő komoly veszély magasabb bizonyítási követelményeket is megkíván – és itt most nem ez volt az eset.

B) Az Európai Unió Bírósága 2020. december 17-én hozott döntést a *Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier* (szindikátus) v. *Société Fromagère du Livradois SAS* (SAS)-ügyben.

A CJEU nemrégiben hozott határozatában a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi árujelzőinek és eredetmegjelöléseinek oltalmi köréről kellett döntenie. A CJEU arra a következtetésre jutott, hogy az említett oltalom nemcsak a lajstromozott elnevezésre terjed ki, hanem az oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott termékekre jellemző különleges alak vagy megjelenés ábrázolására is.

a) Az ügy háttere

A döntés alapja egy francia jogvita, amely a 2000 óta eredetmegjelöléssel rendelkező „Morbier” sajtra vonatkozik. A sajtot a franciaországi Jura-hegységben állítják elő, és jellegzetes fekete csík jellemzi, amely a sajtot vízszintesen két részre osztja. A fekete csíkot kifejezetten megemlítik a termékleírásban. Manapság ez a fekete csík növényi szénből áll.

2013-ban a szindikátus beperelte a francia SAS sajtgyártót. A SAS egy olyan sajtot forgalmazott, amely hasonló, de ebben az esetben nem növényi szénből készült vízszintes fekete csíkkal rendelkezett. Ráadásul a gyártó nem is a Jura-hegység azon földrajzi területén működött, ahol az „igazi” Morbier-t gyártják. Fontos megjegyezni, hogy a gyártó nem használta a „Morbier” nevet az említett sajt értékesítésekor.

Mindazonáltal a szindikátus szerint a gyártó a Morbier jellegzetes megjelenésének reprodukálásával megsértette az eredetmegjelölésekhez fűződő jogokat, és így tisztességtelen magatartást tanúsított, mert kihasználta a Morbier hírnevét, és megtévesztette a fogyasztókat.

b) Az eljárás

Eleinte úgy tűnt, hogy sajtjuk védelme nem lesz olyan széles körű, mint amilyenre a szindikátus számított. Az elsőfokú bíróság szerint a földrajzi árujelzők és eredetmegjelölések nem a termék megjelenését vagy a termékleírásban leírt tulajdonságait védik, hanem csak magát a védett elnevezést. Ezért egy olyan sajt forgalmazása, amely egyszerűen csak egy

jellemzőt osztott meg a Morbier sajttal, nem lenne jogellenes a termékek közötti hasonlóság ellenére sem.

A szindikátus azonban nem hagyta magát, és fellebbezett e határozat ellen a semmisítőszéknél (a legmagasabb franciaországi rendes bíróság). A szindikátus szerint az eredetmegjelölés nemcsak az oltalom alatt álló elnevezés jogellenes használata ellen nyújt védelmet, hanem minden olyan gyakorlat ellen is, amely alkalmas arra, hogy a fogyasztót megtévevssze a termék valódi eredetét illetően. A bíróság ezután felkérte a CJEU-t, hogy döntsön arról, vajon a termék kiszemelése is az eredetmegjelölés hatálya alá tartozik-e.

c) A CJEU határozata

A CJEU megállapította, hogy az eredetmegjelölés nem csupán magának a lajstromozott elnevezésnek a használatát tiltja. Elvileg csak a lajstromozott eredetmegjelölés élvez oltalmat, az általa megjelölt termék viszont nem. A CJEU azonban megállapította, hogy az eredetmegjelölés és az általa védett termék szorosan összefügg, így a szóban forgó termékre jellemző forma vagy megjelenés reprodukálása is tilos lehet, ha a fogyasztókat megtéveszthetnék a szóban forgó termék valódi származását illetően. Ezért a termék egy bizonyos alakjának vagy megjelenésének – a jelen esetben a sajt közepén levő fekete vízszintes csíknak – egyéni reprodukálása is tilos lehet.

d) Következtetés

Ez a döntés jelentősen megerősíti a földrajzi árujelző és eredetmegjelölés által biztosított védelmet. A gyakorlatban a döntés messzemenő következményekkel járhat, mert az eredetvédett termékek termelői mostantól hatékonyabban léphetnek fel az esetleges utánzatokkal szemben, még akkor is, ha harmadik felek valójában nem használják magát az oltalom alatt álló elnevezést. Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy a CJEU hangsúlyozta, miszerint eseti alapon kell vizsgálni, hogy egy termék rendelkezik-e olyan jellemzőkkel, amelyek alkalmasak arra, hogy a fogyasztót megtévevsszék a termék eredetét illetően.

Az EU Szellemi Tulajdoni Hivatala (European Union Intellectual Property Office, EUIPO)

A) A műanyagpalackokra vonatkozó, EP 2 933 201 B1 sz. európai szabadalmat az EUIPO 2021. május 3-án teljes egészében megvonta, mert nem felelt meg az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) 76(1) cikkében foglaltaknak.

a) Az ügy háttere

Az elmúlt években különösen a műanyagból készült palackok az egyik legfontosabb és leggyakrabban használt ellátási cikké váltak. Bár könnyen használhatók és világszerte elérhe-

tők, hátrányuk, hogy nehezen hasznosíthatók újra, és előállításukhoz bizonyos mennyiségű műanyagra van szükség, ami ökológiai lábnyomot eredményez.

Az utóbbi probléma megoldása érdekében az érintett iparág az elmúlt években erőfeszítéseket tett az ilyen palackok és kupakjuk súlyának csökkentésére. Ez előnyös mind a fogyasztók számára a költségek tekintetében, mind pedig a természet számára, minthogy kevesebb műanyagot használnak fel.

A műanyagtartályok, például a palackok általában a következőkből állnak:

- egy tartálytest, amely a folyékony termék egészét vagy nagy részét tartalmazza; és
- egy nyakrész, amely a tartály nyílását és további elemeket (pl. menet és tartóperem) tartalmaz a műanyagtartály gyártás közbeni kezelésére, és olyan kialakítást biztosít, amely megfelelő zárószervezettel összekapcsolva feltárja a palack bármilyen manipulálását.

Az ilyen tartályok súlyának csökkentése érdekében az egyik egyszerű megközelítés a nyakrész súlyának csökkentése. Ezért az utóbbi években a nyakrészek egyre rövidebbek lettek, ezáltal csökkentve mind magának a tartálynak, mind a zárószervezetnek a súlyát.

b) Tények

Ezen a területen folyamatos fejlesztések folytak, ezért 2008-ban a *Plastipak Packaging Inc.* (Plastipak) többek között európai szabadalmi bejelentést nyújtott be, amely egy fúvott műanyagtartályra vonatkozott. A megadott szabadalom (EP 2 933 201 B1) tárgya olyan fúvott műanyagtartály volt, amelynek nyakrésze legfeljebb 14,732 mm hosszúságú. A bejelentés, amelyre ezt a szabadalmat megadták, az EP 2 167 385 sz. megosztott európai szabadalmi bejelentés volt. Az alapbejelentést már elutasították.

Ez a szabadalom jelentős fenyegetést jelentett a Plastipak versenytársaira a csökkentett nyaktömegű palackok további fejlesztése és értékesítése tekintetében. Ezért különböző felek felszólalást nyújtottak be a szabadalom ellen.

c) Az EUIPO döntése

Szóbeli tárgyalásra való felhívásában az EUIPO Felszólalási Osztálya kifejtette álláspontját az ügyről, és jelezte, hogy az állítólagos felszólalási okok egyike sem állja meg a helyét, kivéve az EPC 76(1) cikke szerinti, kisebb jelentőségű kérdést, amely tiltja, hogy egy megosztott bejelentésbe olyan tárgyat iktassanak be, amelyet eredetileg nem nyilvánítottak ki az alapbejelentésben. Ezt a kérdést a felszólalási osztály a szóbeli meghallgatás során kezdetben szintén fenntartotta, de a szabadalmas sikeresen válaszolt rá.

A szabadalom ellen felszólalást benyújtó felek azonban kiemelték, hogy a megadott független 1. igénypont észszerű értelmezésekor ez az igénypont azt írta elő, hogy a tartóperem (azaz a tartály azon része, amely lehetővé teszi a tartály fogók általi kezelését) nem csak felső és alsó felületekkel, hanem még menetekkel is rendelkezik. Ezt azonban az alapbejelentés-

ben nem nyilvánították ki. Az alapbejelentés kizárólag azt közölte, hogy a menetek a nyak részeként vannak kialakítva.

A felszólalási osztály előzetesen úgy vélte, hogy ezt az értelmezést szakember észszerűen nem venné figyelembe. A felszólalási osztály kijelentette, hogy egy szakember tudná, hogy a menetek soha nem a tartóperem részeként vannak kialakítva, és hogy a szakember – függetlenül az igénypont szó szerinti megfogalmazásától – nem így értelmené azt.

A felszólaló felek azonban azt állították, hogy ez az értelmezés az egyetlen észszerű értelmezése az igényelt tárgynak, és hogy az igénypont megfogalmazását nem lehet úgy értelmezni, hogy az megfeleljen az alapbejelentésben foglaltaknak (vagyis hogy a menetek a nyaki részen vannak).

A szabadalom ellen felszólalást benyújtó felek bemutatták a technika olyan jelenlegi állását, amelyből kiderült, hogy a felszólalási osztály előzetes álláspontja (azaz hogy a meneteket soha nem helyeznék el egy tartály tartóperemén) téves volt. A korábbi technika állása azt mutatta, hogy néhány évtizeddel korábban a tartókarima részeként már kialakítottak meneteket.

Ezzel a bizonyítékkal szembesülve a felszólalási osztály úgy találta, hogy az igénypont értelmezése nemcsak magából az igénypont szövegéből következik, hanem műszakilag is észszerű, és így a szakember feltételezné. Ezért megállapította, hogy a független 1. igénypontban foglaltak nem felelnek meg az ESZE 76(1) cikkében foglalt követelményeknek, mert a tartóperemen levő menetet nem nyilvánították ki az alapbejelentésben.

Továbbá, minthogy ennek a kérdésnek a kijavítása megkövetelte volna annak leírását, hogy a meneteket a tartály nyaki részén, de nem feltétlenül a tartóperemen helyezik el (ellentétben a megadott 1. igényponttal), a felszólalási osztály megállapította, hogy a kifogásolt jellemző nem módosítható úgy, hogy ne sértse az ESZE 123(3) cikkét, amely tiltja a megadott szabadalom oltalmi körének kiterjesztő módosítást.

Ennek eredményeként a szabadalom teljes egészében megvonták.

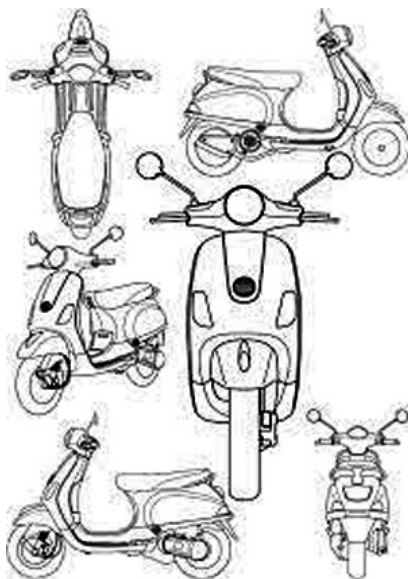
d) Megjegyzés

Ez az eset bizonyítja, hogy mennyire fontos, hogy egy megosztott bejelentés igénypontjait úgy fogalmazzák meg, hogy azok ne legyenek úgy értelmezhetők, hogy túlmutatnak az alapbejelentésben eredetileg kinyilvánítottakon. Ellenkező esetben az ilyen igénypontok, ha elfogadják őket, az úgynevezett „kikerülhetetlen csapdához” vezethetnek, mert a szabadalom lehetetlen úgy módosítani, hogy a kifogás kiküszöbölhető legyen. Ezért az ilyen helyzetek rendszerint a szabadalom teljes megvonásához vezetnek.

B) Az EUIPO megerősítette a Vespa formájára vonatkozó háromdimenziós védjegy érvényességét, és egyben megerősíti a védjegy- és formatervezésiminta-oltalom egyesíthetőségét is. Az EUIPO előtt a *Piaggio* megismételte az Olaszországban már elért történelmi győzelmet: a Vespa alakját érvényes európai háromdimenziós védjegy védi.

a) Előzmények

2013-ban a Piaggio háromdimenziós védjegyként (lásd az 1. ábrát) oltalmat szerzett a Vespa formájára Olaszországban és az Európai Unióban, bizonyítva annak megkülönböztetőképességét.

1. ábra

2013-ban a Piaggio az olasz háromdimenziós lajstromozás alapján elérte, hogy a kínai Zhejiang Zhongneng Industry Group és a Taizhou Zhongneng Import and Export Co. (a továbbiakban együttesen: Znen) által az EICMA vásáron kiállított néhány robogót, a Cityzen, a Revival és a Ves elnevezésű modelleket (2. ábra) lefoglalják, amelyek közül az első kettő közösségi formatervezésiminta-oltalom alatt állt.

2. ábra

b) Eljárás a Torinói Bíróságon

A lefoglalást követően a Znen keresetet nyújtott be a Torinói Bíróságnál, amelyben kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, miszerint a három robogómodell nem a Vespa hamisítványa, és hogy töröljék az olasz háromdimenziós védjegyet. A Piaggio nemcsak a Znen keresetnek elutasítását kérte a bíróságtól, hanem háromdimenziós olasz védjegy érvényességének megerősítését is, valamint annak megállapítását, hogy a Vespa formája mint „ipari formatervezési minta” az olasz szerzői jogi törvény 2.10. cikke alapján is oltalmat élvez.

A bíróság 2017. április 6-i döntésével – amelyet fellebbezés folytán 2019. április 16-i döntésével megerősített (jelenleg a Znen által az olasz Semmitőszék előtt megtámadva) – elutasította a Znen keresetét, és megerősítette mind a Vespa alakjára vonatkozó olasz védjegy érvényességét, mind pedig az alaknak mint ipariminta-alkotásnak az olasz szerzői jog szerinti oltalmát, minthogy az önmagában alkotó jellegű és művészi értékű.

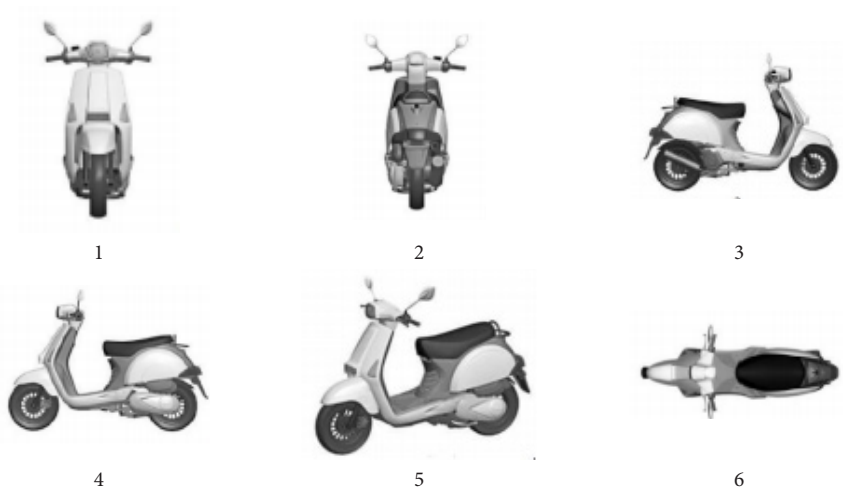
c) Eljárás az EUIPO előtt

Ezzel párhuzamosan a Znen a háromdimenziós európai védjegy törlése iránt keresetet nyújtott be az EUIPO-nál *(i)* a 2017/1001 sz. európai uniós védjegyrendelet 60(2)(d) cikkének megsértése miatt, mert a Znen Revival formatervezési mintája megelőzte; *(ii)* a védjegyrendelet 7(1)(b) és (e) cikke *ii)* és *iii)* alpontjának megsértése miatt, mert nem rendelkezik megkülönböztetőképességgel, és pusztán a termék alakjából áll, amelyet kizárólag műszaki funkciója diktál, és az alak jelentős értéket kölcsönöz az áruknak; és *(iii)* a védjegyrendelet 59(1)(b) cikkének megsértése miatt, mert a bejelentés benyújtásakor rosszhiszeműen járt el.

A Revival korábbi közösségi formatervezési minta Znen általi lajstromozásán alapuló relatív megsemmisítési ok semlegesítése érdekében a Piaggio a Znen lajstromozása ellen törlési keresetet nyújtott be arra hivatkozva, hogy a védjegyoltalom alatt álló, 2005 óta forgalomban levő Vespa modellhez képest nem rendelkezik egyéni jelleggel.

A párhuzamos kereset a védjegyeljárás felfüggesztéséhez vezetett, amíg az Európai Unió Bírósága a T-219/18. sz. ügyben a korábbi formatervezési mintával kapcsolatban végleges döntést nem hozott. A bíróság helybenhagyta az EUIPO fellebbezési tanácsának határozatát, amely hatályon kívül helyezte a törlési osztály határozatát; az utóbbi eredetileg a Znen korábbi Revival formatervezési mintájának törlését rendelte el, minthogy az a Vespa korábbi formatervezési mintája volt.

A 3. ábrán a Znen korábbi modelljeit mutatjuk be.

3. ábra

A védjegyről szóló határozatában az EUIPO hivatkozott a bíróság határozatára, és – az egyenlő bánásmód és a gondos ügyintézés elvére hivatkozva – megállapította, hogy nem hagyhatja figyelmen kívül annak megállapításait; így – minthogy a két eljárásban összehasonlított megjelölések egybeesnek – arra a következtetésre jutott, hogy a Piaggio védjegye olyan összbenyomást kelt, amely egyértelműen eltér a korábbi közösségi formatervezési mintától.

A hivatkozott abszolút törlési okokkal kapcsolatban a törlési osztály megállapította, hogy a törlést kérelmező nem bizonyította azok fennállását, és hivatkozott a védjegy érvényességének vélelmére, amely már a lajstromozás megadása előtt átesett a lajstromozhatóság vizsgálatán.

A Znen azzal érvelt, hogy a vitatott védjegy nem rendelkezik megkülönböztetőképeséssel, mert az a termék alakjának ábrázolásából áll, amely nem különbözik jelentősen a piacon levő más hasonló termékek alakjától, anélkül, hogy ezt alátámasztó bizonyítékokat hozott volna fel. A törlési osztály ezért úgy határozott, hogy a törlést kérelmező fél feladata a vitatott védjegy érvénytelenségének bizonyítása, és elutasította a megkülönböztetőképeség hiánya miatti törlési okot.

Ami a kizárólag a termék műszaki funkciójához szükséges alakból álló megjelölések lajstromozásának tilalmát illeti, a törlési osztály megállapította, hogy „a felperes csupán egyetlen, 'lényegesnek' minősített jellemzőre hivatkozott, amely a felperes szerint a 'sebesség gondolatát sugalló', nyíl alakú elülső pajzsból állt. Ez az érvelés azonban nem elegendő a hivatkozott indokok alátámasztására, mert nem mutatja meg, hogy ez a jellemző hogyan tölti be az állítólagos műszaki funkciót”.

A törlési osztály ezért arra a következtetésre jutott, hogy a felperes nem azonosította a megjelölés lényeges jellemzőit, és nem jelölte meg az e jellemzők által betöltött műszaki funkciót, megismételve, hogy a védjegy érvényességének vélelme miatt a Znen feladata a hivatkozott jogalap fennállásának bizonyítása.

A csupán az árúnak jelentős értéket adó alakból álló megjelölések kizáró okát illetően a törlési osztály szerint az a tény, hogy az alak vagy más jellemző tetszetős vagy vonzó lehet, nem elegendő a védjegy lajstromozásának kizárásához. „Ha ez lenne a helyzet, gyakorlatilag elképzelhetetlen lenne bármilyen alakra vagy más jellemzőre vonatkozó védjegy, minthogy a modern üzleti gyakorlatban nincs olyan ipari érdekű termék, amely ne menne át tanulmányozáson, kutatáson és ipari formatervezésen a forgalomba hozatal előtt.”

A védjegy- és a formatervezésiminta-oltalom egyesíthetőségének megerősítésekor a törlési osztály arra a következtetésre jutott, hogy „a felperes érvelését alátámasztó bizonyítékok hiányában nem lehet arra következtetni, hogy a szóban forgó forma esztétikai értéke önmagában meghatározhatja az érintett áruk kereskedelmi értékét vagy a fogyasztó választását”.

Ez fontos lépés: tekintettel arra, hogy a Vespát a Torinói Bíróság és még korábban a Párizsi Semmisítőszék is elismerte mint szerzői jogi oltalom alatt álló ipari formatervezési mintát, megerősítést nyert az oltalom egyesíthetősége ugyanazon forma tekintetében mind védjegyként, mind ipari formatervezési mintaként, ebben az esetben a szerzői jog alapján oltalom alatt álló, de elvont értelemben lajstromozott ipari formatervezési mintaként is.

Végül a Piaggio állítólagos rosszhiszeműségére vonatkozóan a Znen csupán azt állította, hogy a védjegyjogosult nem járt el jóhiszeműen, mert a megkülönböztetőképesség megszerzésének alátámasztására a védjegybejelentésben szereplő alakra vonatkozó bizonyítékok mellett a Vespa alakjára vonatkozó bizonyítékokat is benyújtott, amelyek korábbi robogómodellekre utalnak. Az EUIPO azonban leszögezte, hogy „a rosszhiszeműség megítélése során a jogosultnak a megtámadott EU-védjegy bejelentésének időpontjában fennálló szubjektív szándékai számítanak, amelyek a tisztességes magatartás elfogadott etikai elveitől vagy kereskedelmi és szakmai gyakorlatoktól eltérő magatartásként értelmezhető cselekményekben nyilvánulnak meg”. Valójában a Znen csupán az olyan bizonyítékok fontosságát vitatta, amelyek már a lajstromozási szakasz során az elbíráló értékelésének tárgyát képezték, és amennyiben azokat a védjegyjogosult állításainak alátámasztására alkalmatlannak találták volna, az ilyen bizonyítékokat legfeljebb irrelevánsnak minősítették volna.

Az EUIPO Törlési Osztálya ezért teljes egészében elutasította a Znen kérelmét, és megerősítette a Piaggio Vespa formájára vonatkozó háromdimenziós védjegy érvényességét.

d) Egy forma mint szerzői jogi oltalom alatt álló ipari formatervezési minta, mint lajstromozott ipari formatervezési minta és mint térbeli védjegy hármastaltalmának hatásai

A Vespa-ügy különösen érdekes a formák különböző jogcsoportok révén történő oltalmáról szóló vita szempontjából, mert kétségtelenül világossá teszi, hogy a szerzői joggal vagy

lajstromozott formatervezési mintával védett ipari formatervezési minta tipikus oltalma ki egészíthető védjegyoltalommal.

Az oltalmazható ipari formatervezési minták tekintetében még mindig változatos európai szerzői jogi környezetben – ahol Olaszországban nem minden kreatív alkotás részesül oltalomban, hanem csak azok, amelyek eredendően kreatív jellegűek és művészi értékűek – a jogok kombinációja fontos megoldást jelent az olyan tárgyakat gyártó vállalatok számára, amelyek formája egyre inkább szükséges esztétikai értékkel bír. Ez ma már számos ágazatban nyilvánvaló, a bútor- és autópártól kezdve az élelmiszer-, a divat- és az egészségügyi ágazatig.

A Vespához hasonló, időtálló formára vonatkozó háromdimenziós védjegyoltalom megszerzése potenciálisan örökös jogot jelent, míg a lajstromozott formatervezési minta által biztosított, legfeljebb huszonöt éves oltalom mellett a szerzői jog a szerző halálától számított legfeljebb hetven év elteltével jár le.

A célközönség is fontos. A formatervezésiminta-oltalom megszerzésének előfeltétele az egyéni jelleg megléte, vagyis az, hogy a forma eltérő általános benyomást keltsen a tájékozott felhasználóban, mint bármely egyéb, korábban nyilvánosságra hozott formatervezési minta. Ebben az esetben olyan személyről van szó, aki alapos ismeretekkel rendelkezik a területen. A védjegy által biztosított oltalom, amelynek feltétele a megkülönböztetőképesség megléte, és amelynek értelmében a forma önmagában alkalmas arra, hogy az áru eredetére utaljon, kiterjed az összes hasonló formára az adott termék fogyasztói számára, akiknek nem kell az ágazat tájékozott ismerőinek lenniük, mint a formatervezési minta esetében, hanem csak „átlagos” fogyasztóknak.

A versenytársak formáival összehasonlítva tehát nyilvánvaló, hogy a háromdimenziós védjegy által biztosított oltalom terjedelme tágabb az ipari formatervezési minta által biztosított kizárólagosságnál; az utóbbi viszont nem függ az áruk kategóriájától, és bizonyos körülmények között előnyösebb, mint a védjegyoltalom.

A Piaggio érdeme, hogy megszerezte a Vespa formájára vonatkozó háromdimenziós védjegy lajstromozását, és arra is vállalkozott, hogy sikeresen fellépjen a hamisítókkal szemben, akik egyre gyakrabban hoznak forgalomba olyan modelleket, amelyek nem annyira hasonlóak, hogy sértenének egy formatervezési mintát, és amelyeket általában más névvel különböztetnek meg, hogy ne sérüljön a szóvédjegy sem, de kellően utánzóak ahhoz, hogy a Vespára emlékeztessenek, és így vonzzák a fogyasztókat. Egy olyan európai forgatókönyvben, amelyben ritkán adnak meg háromdimenziós védjegyeket, és még ritkábban állnak meg egy érvényességi vizsgálaton harmadik személyek által benyújtott semmisségi keresetet követően, a Vespa most egy olyan védjegy lajstromozására számíthat, amely nemcsak a lajstromozhatósági vizsgálaton ment át, hanem még a megsemmisítés iránti keresetnek is ellenállt, és hatékony eszköznek bizonyult a hamisítás ellen, különösen olyan összefüggésekben, ahol a szerzői jogi oltalom csak érdemi határozatban történő elismerés révén érvényesíthető, ahogyan ez az EICMA kiállításon történt, és ahogyan ez bármely nyilvános kiál-

lítésen megtörténhet. A három különböző oltalom – a lajstromozott formatervezési minta, a védjegy és a szerzői jog – igen átfogó arzenált jelent a hamisítás elleni küzdelemben.

Az EU Törvényszéke

A) A GC-nek el kellett döntenie, hogy az írországi földrajzi elhelyezkedésre utaló „Kerry-” elem potenciálisan leíró jelentése és az EU egy részében a békés együttélés elegendő-e az összetévesztés valószínűségének kizárásához. A GC nemet mondott – legalábbis addig, amíg az ilyen leíró jelentést az EU nyilvánosságának csak egy része (és nem többsége) értené meg, és az együttélés csak az EU részéhez kapcsolódik.

a) Háttér

A *Kerry Luxembourg Sàrl* (Kerry Luxembourg) a KERRYMAID szóvédjegyet az EUIPO-nál a 29. és a 30. áruosztályban (vaj és tejtermékek) kérte lajstromozni. Az *Ornua Co-operative Limited* (Ornua) felszólalt a kérelem ellen 18 korábbi védjegye alapján, amelyek kizárólag vagy részben a KERRYGOLD szóból álltak (lásd ábra), és az 1., 5., 29., 30. és 32. áruosztályban voltak lajstromozva.

A felszólalás indoka az összetéveszthetőség valószínűsége volt és az, hogy a KERRYMAID védjegy káros lenne a KERRYGOLD védjegyekre nézve, és tisztességtelenül kihasználná azokat.

Első fokon a felszólalási osztály teljes egészében helyt adott a felszólalásnak azzal az indokolással, hogy a KERRYMAID tisztességtelenül kihasználná és hátrányosan befolyásolná a fenti ábrás védjegy jó hírnevét:

A Kerry Luxembourg fellebbezett a határozat ellen, az Ornua pedig bitorlási keresetet nyújtott be az Alicantei Kereskedelmi Bíróságnál, arra hivatkozva, hogy a bitorlás azonos relatív indokokon, vagyis a KERRYMAID megjelöléssel ellátott áruk spanyol piacon történő felkínálásán alapul. A bitorlási eljárásra tekintettel a felszólalási eljárást felfüggesztették.

Ezt követően a spanyol bíróság elutasította a bitorlási keresetet azzal érvelve, hogy nem áll fenn az összetévesztés valószínűsége, mivel a KERRYMAID és a KERRYGOLD védjegy közötti egyetlen hasonlóság a „Kerry-” közös elemben rejlik, amely a szarvasmarha-tenyésztésről ismert ír megyére utal. A bíróság megállapította továbbá, hogy a védjegyek békésen együtt léteznek Írországbán és az Egyesült Királyságban.

E határozat ellen az Ornuva fellebbezést nyújtott be, és számos kérdést terjesztett a CJEU elé az EU területe egy részének békés együttélése és leíró jelentése vonatkozásában (2017. július 20-i döntés a C-93/16 sz. ügyben).

Fellebbezés után az Alicantei Kereskedelmi Bíróság határozatát helybenhagyták.

Ezt követően feloldották a felszólalási eljárás felfüggesztését, és a fellebbezési tanács részben megsemmisítette a felszólalási osztály határozatát. A felszólalást csak a 29. áruosztály nagy részével való összetévesztési valószínűség alapján tartották fenn.

A határozat ellen a Kerry Luxembourg fellebbezést nyújtott be a GC-nél.

b) A GC döntése

A GC elutasította a fellebbezést, és megerősítette a fellebbezési tanács határozatát, kifejezetten megállapítva, hogy sem az EUIPO-t, sem a GC-t nem köti a spanyol bíróságok határozata.

A GC elsősorban megerősítette, hogy az ábrás védjegy domináns eleme a „Kerrygold” szóelem.

Míg a „Kerry-” elemet az olyan tejtermékekkel kapcsolatban, mint a vaj, a tej vagy a sajt, valószínűleg az írországi Kerry megye földrajzi elhelyezkedésére való utalásként fogják érteni „az európai közönség azon tagjai, akik Írországra élnek, Írországra jártak, vagy esetleg Írországra közelsége miatt élnek az Egyesült Királyságra”, nem volt egyértelmű jele annak, hogy a kontinentális Európa nem angolul beszélő közönsége így értelmezné a kifejezést. A GC úgy ítélte meg, hogy nem volt bizonyíték arra a következtetésre, miszerint a „Kerry-” elemet az európai közönség egésze földrajzi árujelzésként értelmezné.

A GC továbbá megerősítette, hogy az ellenkezőjére utaló bizonyítékok hiányában a „Kerry” – legalábbis az uniós közönség többsége számára – megkülönböztetőképességgel rendelkezik azon áruk tekintetében, amelyekre a korábbi védjegyet lajstromozták.

Ettől eltekintve a GC megállapította, hogy egy uniós védjegy és egy nemzeti védjegy békés egymás mellett létezése az EU egy részében (jelen esetben Írországra) nem teszi lehetővé azt a következtetést, hogy az EU egy másik részében nem áll fenn az összetévesztés valószínűsége, ha az uniós védjegy és az ezzel a nemzeti védjeggyel azonos megjelölés között nincs békés egymás mellett létezés.

c) Összefoglalás

Egy megjelölés (vagy megjelölésrész) leíró jellege vagy megkülönböztetőképességének hiánya az EU csak egy részében nem akadályozza az adott megjelölés(rész) megkülönböztetőképességének/dominanciájának megállapítását.

B) A GC 2021. május 5-i döntésével elutasította a közismert *Chanel* divatház által a *Huawei* uniós ábrás védjegyének (1. ábra) a 9. áruosztályában történő lajstromozásával szemben benyújtott felszólalást.

1. ábra

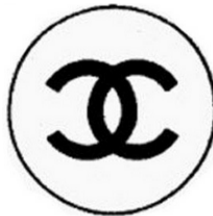
Konkrétabban, a Chanel felszólalását a következő indokokra alapozta.

- A Huawei védjegye hasonló volt az ő 2013-ban lajstromozott korábbi, francia védjegyéhez (2. ábra), és a 9. áruosztályba tartozó két megjelölés által igényelt termékek is megegyeznek. Ezért, minthogy ez a hasonlóság az érintett közönség részéről az összetévesztés valószínűségét vonja maga után, a Huawei védjegyét az uniós védjegyrendelet 8.(2)(b) cikke alapján nem lehetett volna lajstromozni.

2. ábra

- A Huawei védjegye hasonlított a Chanel korábbi francia védjegyéhez is (3. ábra), amelyet 1985-ben a Huawei által igényeltektől eltérő termékekre és szolgáltatásokra lajstromoztak. E védjegy szerzett hírneve miatt azonban, és annak ellenére, hogy a két védjegy által igényelt termékek és szolgáltatások áruosztályai eltérők, a Huawei védjegyét a védjegyrendelet 8(5) cikke alapján nem lehetett volna lajstromozni.

3. ábra

Az EUIPO eredetileg elutasította ezt a felszólalást, és döntését később a fellebbezési tanács is megerősítette, abból kiindulva, hogy a vitatott megjelölések nem azonosak, és nem is hasonlóak. Az EUIPO szerint ugyanis vizuális szempontból pusztán az a tény, hogy az egyes védjegyek két összefüggő elemből állnak, nem teszi őket hasonlóvá, bár bizonyos hasonlóságok fennállnak közöttük (például a grafikai elemet körülvevő kör). Ezen túlmenően fogalmi szempontból is különböznek egymástól.

Ezért a Chanel fellebbezést nyújtott be a GC-nél, azt állítva, hogy a bejelentett védjegy és a korábbi védjegyek átlagos vagy alacsony mértékben hasonlítanak egymáshoz, ha abban a tájolásban nézik őket, amelyben a védjegybejelentést benyújtották, és átlagos vagy nagymértékben hasonlítanak egymáshoz, ha a Huawei védjegyét 90 fokkal elforgatják. A Chanel ezért azt állította, hogy az EUIPO fellebbezési tanácsa tévesen zárta ki elvi alapon annak lehetőségét, hogy a bejelentett védjegyet a bejelentés szerintitől eltérő tájolásban vegyék figyelembe.

E tekintetben azonban a GC emlékeztetett arra, hogy a kialakult ítélkezési gyakorlat szerint a megjelölések azonosságának vagy hasonlóságának vizsgálata során a megjelöléseket azon formájukban kell összehasonlítani, amelyben lajstromozták őket, míg e megjelölések más formában történő tényleges vagy lehetséges használata lényegtelen. Ebben az esetben a bíró szerint a vitatott védjegyek vizuális összehasonlítása a következő hasonló elemeket emeli ki: egy fekete kör (az 1985-ben lajstromozott Chanel védjegy esetében), két egymásba fonódó görbe, amelyek fordított tükörképben metszik egymást, és egy központi ellipszis, amely a görbék metszéséből adódik. Másrészt rámutatott olyan jelentős eltérésekre is, amelyek miatt az érintett megjelölések vizuálisan nem hasonlítanak egymásra, nevezetesen: a görbék lekerekítettebb alakja a Chanel korábbi védjegyeiben; a görbék stilizáltsága és vízszintes elrendezése a Chanel korábbi védjegyében, míg a Huawei védjegyében a függőleges elrendezés; a görbék metszéséből eredő központi ellipszis irányultsága függőleges (a Chanel esetében) és vízszintes (a Huawei esetében); a görbék vonalának nagyobb vastagsága a Chanel korábbi védjegyeiben; a görbék metszésének módja.

Végül a GC szerint a megjelölések fogalmi szempontból is eltérőek: bár valamennyi az ábécé betűit idézi, a Chanel esetében ez két „c”, míg a Huawei esetében egy „h” (vagy két „u”).

Ezért a GC teljes egészében elutasította a fellebbezést, és leszögezte, hogy az EUIPO fellebbezési tanácsa helyesen állapította meg, miszerint a védjegyek nem hasonlóak, mert eltérő összbnyomást keltenek, és következésképpen helyesen utasította el a Chanel felszólalását.

C) 2021. április 14-én a GC a T-201/20. sz. ügyben döntést hozott a *Consortio Vino Chianti Classico* (Consortio) tulajdonában lévő GALLO NERO (fekete kakas) olasz kollektív védjegy (1. ábra) és a *Berebene S.r.l.* (Berebene) társaság által bejelentett európai uniós ábrás GHISU (2. ábra) védjegy közötti ütközésről.

1. ábra

2. ábra

a) A GC döntése

A Consorzio kollektív védjegyének ismertségét az EUIPO előtt már bizonyították. A GC ezért az EU 1001/2007 sz. védjegyrendelete 8(5) cikke alkalmazhatóságának vizsgálatára összpontosított. A GC által a T-201/20. sz. ügyben hozott (csak olaszul és franciául elérhető) döntés a fenti rendelkezés alkalmazása tekintetében nem jelent különösebb újítást. Megerősíti, hogy míg a védjegyrendelet 8(5)(b) cikke által biztosított oltalom megköveteli a védjegyek közötti olyan mértékű hasonlóság megállapítását, amely elegendő ahhoz, hogy az érintett közönség körében a védjegyek között az összetévesztés valószínűsége álljon fenn, a 8(5) cikke által biztosított oltalom alkalmazhatóságához nem szükséges ilyen mértékű hasonlóság. Következésképpen a védjegyrendelet 8(5) cikke alá tartozó bitorlások a szóban forgó védjegyek közötti kisebb mértékű hasonlóságból is eredhetnek, ha az elegendő ahhoz, hogy az érintett közönség a védjegyek között társítást, vagyis kapcsolatot hozzon létre.

A döntés felületes elolvasása ezzel szemben kétségeket ébreszthet az ütköző védjegyek által érintett termékek összehasonlítására vonatkozó (52–57) cikkel kapcsolatban.

Egyrészt a GC jogosan összpontosít a Berebene egyik fő érvére, nevezetesen arra, hogy a „*fekete kakas*” kollektív védjegylajstromozása csupán vörösborokra vonatkozik, míg az ütköző védjegyet csak a Vermentino di Gallura fehérborokra használják.

Másrészt a GC észrevételei – miszerint a Berebene a 33. osztályba tartozó védjegybejelentést nem korlátozta „fehérborokra”, hanem általánosságban „alkoholos italok (a sörök kivételével)” megjelöléssel élt, és nem bizonyította, hogy a Consorzio „*fekete kakas*” védjegyének ismertsége a vörösborokra korlátozódna – egyesek szerint ezzel ellentétben arra engednek következtetni, hogy a végeredmény talán más lett volna, ha a Berebene mind a védjegybejelentési, mind a felszólalási eljárásban más megközelítést alkalmaz.

Ez nem helytálló. Ha úgy véljük, hogy a védjegyek közötti kapcsolat fennállásának a védjegyrendelet 8(5) cikk szerinti értékelésénél az egyik lényeges tényező az áruk és szolgáltatások közötti közelség vagy különbözőség mértéke, akkor az áruknak és szolgáltatásoknak annyira különbözőknek kell lenniük, hogy az érintett közönség számára valószínűtlenné tegyék a későbbi védjegy kapcsolatba hozását a korábbi védjeggyel. Nyilvánvaló, hogy még ha a Berebene a védjegybejelentésében „fehérborokat” igényelt volna, és kimutatta volna, hogy a Consorzio *fekete kakasa* csak vörösborokra utal (ami teljesen igaz), a fehérborok és a vörösborok nem tekinthetők annyira különbözőnek, hogy a fogyasztók tudatában ne jöhessen létre közöttük kapcsolat.

b) *A fekete kakas védjegy, és a kapcsolat a kollektív védjegyek és a földrajzi árujelzők vagy eredetmegjelölések között*

A fentiek alapján érdekes megjegyzést lehet tenni a kollektív védjegyek és a földrajzi árujelzők vagy eredetmegjelölések közötti kapcsolatáról.

Vajon másként végződött volna ez az ütközés, ha a Berebene a védjegybejelentését a „Vermentino di Gallura ellenőrzött és garantált eredetmegjelölés (Designation of Origin – Controlled and Guaranteed, DOCG) előállítására vonatkozó előírásnak megfelelően előállított borra” korlátozta volna, vagy akár, ha az ütköző védjegy lajstromozását a Vermentino di Gallura DOCG kifejezéssel kiegészítve kérte volna?

A végeredmény vélhetően azonos lett volna. A CONSORZIO VINO CHIANTI CLASSICO kollektív védjegy ismertsége a *fekete kakas* képének piaci elterjedtségéből és elismertségéből ered. Igaz, hogy a szóban forgó kollektív védjegy a Chianti Classico DO nevé is tartalmazza, de a jogvita a két kakas közötti kapcsolat meglétén alapult, amely mindkét védjegy „szívét” képezi.

A „*fekete kakas*” kollektív védjegy, bár tartalmazza a DO nevé is, önmagában megkülönböztetőképeséggel rendelkezik, minthogy a *fekete kakas* képe és a borászati termék között nincs kapcsolat.

Az élelmiszer- és borágazat olasz kollektív védjegyei közül a Consorzio Vino Chianti Classico *fekete kakas* védjegye jó példa a megjelölésen belüli erős megkülönböztetőképeség előnyére. A *fekete kakast* 2005 óta kizárólag a Chianti Classico DO esetében használják, és

a termékleírás 7. cikke előírja, hogy „az ellenőrzött és garantált Chianti Classico DO kötelezően viseli a *fekete kakas* az 1. és 2. ábrán látható grafikai és szöveges formában, amely mindig a Chianti Classico elnevezéssel együtt jelenik meg”.

A *fekete kakas* képét tehát minden Chianti Classico DOCG bor palackján fel kell tüntetni. Olyan esetről van szó, amikor a *fekete kakas* képének ismertsége elválaszthatatlanul összekapcsolódik az adott DO-val. Bár formálisan továbbra is létezik, a *fekete kakas* kollektív védjegy lényegében megszűnik a Consorzio tulajdonában lévő védjegyként, és a DO ellenjegyévé válik.

Kérdés ezzel szemben az olyan kollektív védjegyek esetében merül fel, amelyek kizárólag az oltalom alatt álló eredetmegjelölések vagy földrajzi árujelzők nevéből állnak, további megkülönböztető elemek nélkül, amilyen például a *fekete kakas*.

Az EUIPO gyakorlata a felszólalási vagy törlési eljárásokban meglehetősen szigorú: a kizárólag oltalom alatt álló eredetmegjelölésekből vagy földrajzi árujelzőkből álló kollektív védjegyek minimális megkülönböztetőképeséggel rendelkezőnek minősülnek. A kollektív védjegyek használatának és következőképpen ismertségének bizonyítása problematikus, mivel a használatot úgy tekintik, hogy az csak az oltalom alatt álló eredetmegjelölésekre és földrajzi árujelzőkre vonatkozik, a vonatkozó kollektív védjegyekre nem.

Miként erre az R0400/2018-2 sz. RECIOJITO / RECIOTO DI SOAVE et al. ügynek az EUIPO bővített fellebbezési tanácsa elé utalásáról szóló döntés rámutat: „A borokra vonatkozó DO-val egybeeső kollektív védjegy használatának bizonyítása különösen érzékeny kérdés, és annak vizsgálata valószínűleg egyéb, az oltalom terjedelmével és e különböző jogkategóriák sajátos funkcióival kapcsolatos jogi kérdéseket vet fel. Egyrészt ellentmondásosnak tűnik, ha engedélyezik egy DO-val azonos gyűjtőjelzés lajstromozását, viszont megtagadják annak végrehajthatóságát, mivel azt DO-ként, nem pedig védjegyként használják. Másrészt meg kell felelni a CJEU közelmúltbeli ítélkezési gyakorlatának; ezért ellenőrizni kell, hogy a DO-val azonos kollektív védjegy használható-e (és hogyan) alapvető funkciójának megfelelően, amely abban áll, hogy megkülönbözteti a védjegyjogosult egyesület tagjainak áruit más vállalkozások áruitól annak érdekében, hogy ezen áruk számára értékesítési lehetőséget teremtsen vagy tartson fenn. Konkrétabban azt kell ellenőrizni, hogy e védjegy lehetővé teszi-e a fogyasztók számára annak megértését, hogy a szóban forgó áruk a védjegyjogosult-hoz kapcsolódó vállalkozásoktól származnak-e, és így megkülönböztetik-e ezeket az árukat az egyesülethez nem kapcsolódó vállalkozások áruitól.

Finnország

2021. április 14-én a finn legfelsőbb közigazgatási bíróság megállapította, hogy fennáll az összetévesztés valószínűsége egy korábbi ábrás PUMA védjegy és a vitatott RUMA védjegy között. A Finn Szabadalmi és Lajstromozási Hivatal és a piaci bíróság korábban ellentétes következtetésre jutott.

a) Tények

Az ügy a RUMA finn szóvédjegy (jelentése finnül „csúnya”) és a korábbi, stilizált betűkkel írt PUMA ábrás védjegy ütközéséről szólt. Nem volt vitás, hogy a védjegyek által lefedett áruk a 25. áruosztályba (ruházati cikkek) és a 28. áruosztályba (sportcikkek) tartoznak. Így az egyetlen fennmaradó kérdés az volt, hogy az egyes szavak kezdőbetűinek különbsége elegendő-e a védjegyek megkülönböztetéséhez.

b) Hivatali és bírósági döntés

Mind a hivatal, mind a piaci bíróság úgy ítélte meg, hogy a védjegyek között nem áll fenn összetévesztés valószínűsége. A bíróság szerint az ütköző védjegyek vizuálisan hasonlóak, de hangzásilag és különösen fogalmilag különböznek egymástól. Bár az érintett közönség figyelmének szintje nem volt különösen magas, a bíróság megállapította, hogy az érintett közönség különös figyelmet fordít a fogalmi különbségekre.

c) A legfelsőbb közigazgatási bíróság döntése

A bíróság egyetértett azzal, hogy a védjegyek vizuálisan hasonlóak, annak ellenére, hogy a megjelölések rövidiek, és kezdőbetűik különböznek. Azt is megállapította, hogy a P és az R betű megjelenésében hasonló, azonban megkérdőjelezte, hogy az érintett közönség hogyan fogja fel a PUMA védjegy jelentését, és hogy azt általában „puuma”-nak (a „puma” finnül) ejtik-e a svéd és az angol nyelvben használt jelentése miatt.

A PUMA védjegyek tulajdonosa az eljárás során mindvégig azt állította, hogy a PUMA a világ egyik legelismertebb védjegye a saját üzletágában, és hogy ez fokozza a védjegyek megkülönböztetőképességét. A védjegy tulajdonos azonban nem szolgáltatott bizonyítékot a védjegyek hírnevének alátámasztására, különösen Finnországban.

A bíróság megállapította, hogy nincs ok arra, hogy a PUMA védjegyeket a megkülönböztetőképesség és az oltalom terjedelme szempontjából gyengének tekintsék, és hogy még ha a PUMA megjelölés jelentése „puma”-ként is értelmezhető, nem írja le a 25. vagy 28. osztályba tartozó árukat a megkülönböztetőképességet sértő módon. Következésképpen a PUMA védjegyeket erős oltalmi körrel rendelkezőnek tekintették annak ellenére, hogy nem volt bizonyíték Finnországban való ismertségükre.

A bíróság megjegyezte, hogy a szóban forgó árukat (azaz ruházati és sportcikkeket) gyakran árusítják olyan üzletekben és online áruházakban, ahol a különböző gyártók áruit könnyen össze lehet hasonlítani. A hangsúlyt tehát a megjelölések vizuális megjelenésére és az áruk hasonlóságára helyezték. Továbbá az átlagfogyasztó várhatóan kevesebb figyelmet fordít a jelek kiejtésére és fogalmi jelentésére az ilyen értékesítési helyzetekben. Ezért a megjelöléseket megtévesztően hasonlóknak tekintette.

d) Megjegyzés:

Érdekes módon, bár a PUMA védjegyek tulajdonosa nem nyújtott be bizonyítékot a védjegyek finnországi hírnevére vonatkozóan, a bíróság úgy ítélte meg, hogy a védjegyek erős megkülönböztetőképességgel és oltalmi körrel rendelkeznek. Ezt csak az indokolta, hogy nem volt ok ellentétes hiedelemre; a gyakorlatban a megjelölések nem írták le az általuk lefedett árukat olyan módon, amely csökkentette volna megkülönböztetőképességüket. Tekintettel a PUMA védjegyek erős megkülönböztetőképességét és oltalmi körét alátámasztó érvek sajátosságára, úgy tűnik, hogy e védjegyek hírneve még a Finnországban való hírnevükre vonatkozó bizonyítékok hiányában is befolyásolhatta az értékelést.

Ez az ügy azt is példázza, hogy a tényállástól függően különböző tényezők hogyan befolyásolhatják az összetéveszthetőség értékelését. Bár a PUMA és a RUMA megjelölés fogalmilag különbözik egymástól, a védjegyek vizuális hasonlóságának nagyobb súlyt tulajdonítottak a termékek jellege és a fogyasztók összehasonlítási módja miatt. Továbbá, az eredmény fényében, bár az áruk összehasonlítását könnyűnek ítélték, úgy tűnik, a bíróság nem gondolta, hogy ez csökkentheti az összetévesztés valószínűségét.

e) Egyidejűleg hozott határozat az ábrás védjegyről

Érdekes részlet, amely némi fényt vethet erre a határozatra, hogy ugyanaz a bejelentő a 25. osztályba tartozó RUMA (konkrétan РУМА) ábrás védjegyet is bejelentette lábbelikre, védősisakokra és ruházati cikkekre (lásd ábra).

Ruma

A legfelsőbb közigazgatási bíróság mindkét ügyben ugyanazon a napon hozott döntést, amelyek eredménye és indokolása lényegében ugyanaz volt, mint a szóvédjegyről szóló határozatban, vagyis hogy a szóban forgó ábrás védjegy összetéveszthetőséget okoz a korábbi PUMA védjegyekkel.

Ezek a döntések együttesen megvilágítják a bíróság álláspontját ilyen körülmények között.

Japán

A bíróság felmérési eredmények ellenére elutasította a Starbucks védjegytorlésre irányuló kérelmét.

a) Tények

A felperes védjegyét az 1. ábrán, az alperesét a 2. ábrán mutatjuk be.

1. ábra

2. ábra

A lajstromozás időpontja: 2004. október 1.

Tulajdonos: *Starbucks Corporation*

Áruosztályok:

18.,

25.,

30. (kakaóalapú italok; kávéalapú italok; eszpresszóitalok; egyéb kávé- és kakaótartalmú italok; muffinok; pogácsák; sütemények; péksütemények és csokoládé; fagylalt; fagyasztott édességek; egyéb édességek és kenyér; fagylaltkeverékek; szorbetkeverékek); és

43. (szolgáltatások, így iskolai ebédek, valamint egyéb élelmiszerek és italok biztosítása)

A lajstromozás időpontja: 2016. december 9.

Tulajdonos: *Kabushiki Kaisha Bull Pulu*

Áruosztályok:

29. (árúk – nevezetesen tapiókat tartalmazó tejtermékek);

30. (árúk – nevezetesen tapiókat tartalmazó kávé, kakaó és édesség; tapiókaliszt (élelmiszerként); és

43. (szolgáltatások - nevezetesen élelmiszerek és italok biztosítása)

A védjegyek megjelenésükben a következők szerint különböztek:

- A felperes védjegye a „starbucks” és a „coffee” szavakat tartalmazza, míg az alperes védjegye a „bullpulu” és a „tapioca” szavakat.
- A felperes védjegyében csillag, míg az alperes védjegyében fehér kör választja el a szavakat.
- A felperes védjegyében egy szirén rajza, míg az alperes védjegyében egy kutya rajza van.

Megosztottak azonban az alábbi jelölések:

- a kettős zöld körök összetétele;
- a szavak elhelyezése; és
- szavak belső zöld körön belüli felosztására használt kis jelek.

A fő kérdés ebben az esetben az volt, hogy:

- a zöld kör összetétele (kivéve a benne használt konkrét szavakat vagy jeleket) jól ismertnek és jellemzőnek tekinthető-e; és
- az összetétel jellemzői akkor is megkülönböztethetők maradtak-e az alperes védjegyében, ha a konkrét szavakat és jelzéseket más szavakkal és jelzésekkel helyettesítették.

Igenlő esetben az alperes védjegyét nem lajstromozhatónak és a lajstromozást érvénytelennek kell tekinteni, mert:

- a védjegytvény 4(1)(11) cikke szerint hasonlít a felperes védjegyéhez; és
- a védjegytvény 4(1)(15) cikke szerint valószínű az összetéveszhetősége a felperes üzleti tevékenységével kapcsolatos áruk vagy szolgáltatások vonatkozásában.

b) Eljárás

Annak bizonyítására, hogy a zöldkör-kompozíció ismert és jellegzetes, a felperes egy kutatócégen keresztül felmérést végzett a kompozíció mozaikos feldolgozáson átesett képének (3. ábra) felhasználásával. A felmérés célja az volt, hogy meghatározzák a felmérésben résztvevők közül azoknak a százalékos arányát, akiknek a mozaikosan feldolgozott kép láttán a Starbucks jutott eszébe, és hogy kimutassák a képfelismerés mértékét.

3. ábra

A felmérésben résztvevőknek a következő három kérdést tették fel.

1. kérdés: Ez a kép egy cég által az üzleteiben és az ott értékesített árukon használt minta kivonata. A képet feldolgozták, és az eredeti minta a kép középső részében egy jelzést tartalmaz, a zöld körön belül pedig fehér betűkkel a vállalat nevét jelző szavak láthatók. A feldolgozott képen a jelzést kifehéřítették, a szavakat pedig mozaikszerűen feldolgozták, így a cég neve nem olvasható. Kérjük, adja meg a

cég vagy az üzlet nevét, amely a kép láttán eszébe jut. Ha semmi sem jut eszébe, kérjük, jelezze, hogy „semmi”.

2. kérdés: Az 1. kérdésben szereplő kép egy vendéglátóipari vállalat által használt minta kivonata. Kérjük, adja meg a vállalat vagy a vendéglátóiparban működő üzlet nevét, amely a kép láttán eszébe jut. Minthogy az 1. kérdésben nem mondtuk meg, hogy a vállalat a vendéglátóiparban tevékenykedik, nem baj, ha a 2. kérdésre adott válaszában az 1. kérdésre adott válaszához eltérő nevet ad meg. Ha semmi sem jut eszébe, kérjük, jelezze, hogy „semmi”.
3. kérdés: Az 1. és 2. kérdésben szereplő kép valójában egy kávézókat üzemeltető cég által használt minta kivonata. Kérjük, adja meg a kávézókat üzemeltető cég nevét vagy a kávézó nevét, amely a kép láttán eszébe jut. Minthogy az 1. és 2. kérdésben nem mondtuk meg, hogy a cég kávézókat üzemeltet, nem baj, ha a 3. kérdésre adott válaszában az 1. és 2. kérdésre adott válaszához eltérő nevet ad meg. Ha semmi sem jut eszébe, kérjük, jelezze, hogy „semmi”.

A felmérésben résztvevőket arra is megkérték, hogy jelezzék:

- jártak-e kávézóban az elmúlt egy évben; és
- tervezik-e, hogy a következő évben kávézóba mennek.

A kérdőíves felmérés eredményei a következők voltak:

- Az 1. kérdésre a felmérés 429 résztvevője (77,72%) válaszolta azt, hogy „Starbucks”.
- A 2. kérdésre a felmérésben résztvevők közül 393-an (71,20%) válaszolták azt, hogy „Starbucks”.
- A 3. kérdésre a felmérésben résztvevők közül 463-an (83,88%) válaszolták azt, hogy „Starbucks”.

A felmérésben résztvevők közül a „Starbucks” választ adók száma mindegyik esetben nagyobb volt, mint a bármely más választ adóké.

Ha a válaszokat azokra a felmérésben résztvevőkre korlátoztuk, akik már jártak a kávézóban vagy tervezték, hogy oda mennek (azaz töröltük a felmérésben résztvevők közül azoknak a válaszait, akik mindkét kiegészítő kérdésre nemmel válaszoltak), a „Starbucks” választ adók százalékos aránya a következő volt:

- 81,99% az 1. kérdésre;
- 76,34% a 2. kérdésre; és
- 88,44% a 3. kérdésre.

c) A Japán Szabadalmi Hivatal határozata

A felperes a felmérés eredményeit benyújtotta a Japán Szabadalmi Hivatalnál és a fellebbezési tanácsnál. A tanács azonban úgy ítélte meg, hogy maga a zöld körös összetétel nem volt sem jól ismert, sem jellemző, és elutasította az érvénytelenítési keresetet. Ezért a felperes fellebbezést (azaz a perdöntés hatályon kívül helyezése iránti keresetet) nyújtott be a Szellemi Tulajdoni Felsőbíróságnál.

d) A Szellemi Tulajdoni Felsőbíróság határozata

A felsőbíróság először is megállapította, hogy a zöld kör összetétele nem a felperes védjegyének tényleges és konkrét összetevője, hanem inkább egy abból levezetett felettes fogalom. Megállapította, hogy nem valószínű, hogy a fogyasztók felismernének és megjegyoznének egy ilyen felettes fogalmat. Ezen álláspont alapján megállapította, hogy még ha a felperes tényleges védjegye teljes egészében ismert lenne is, a felettes fogalom (azaz a zöld kör összetétele) nem vált közismertté a fogyasztók körében.

A kérdőíves felméréssel kapcsolatban a felsőbíróság megállapította továbbá, hogy amennyiben felettes fogalmakról van szó (pl. a zöld kör összetétele), nehéz megfelelően kutatni az ismertségi fokot és meghatározni, hogy maga a magasabb rendű fogalom közismert státuszra tett-e szert.

A kiegészítő magyarázatok befolyásolhatták a résztvevőket, és olyan információkhoz vezették őket, amelyek nem voltak felismerhetők vagy érthetők magából a képből.

Ezért a felsőbíróság elutasította a felperes keresetét.

Kína

A National Interprofessional Cognac Bureau, (NICB, nemzeti szakmaközi konyakiroda) egy francia szakmaközi szervezet, amely a konyakot fejleszti, továbbá képviseli és védi a hivatásos borászok és kereskedők közös érdekeit.

2016-ban az NICB kérelmet nyújtott be a Kínai Szellemi Tulajdoni Hivatalnál a COGNAC és annak kínai megfelelője lajstromozása iránt földrajzi árujelző kollektív védjegyként a 33. áruosztályban. 2018-ban az ilyen védjegyeket előzetesen jóváhagyták és közzétették.

A *Zhou Liangbo* és a *Gangzhou Liu Fa Wine Co. Ltd.* felszólalást nyújtottak be a két védjegybejelentés ellen, azt állítva, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegyek a brandy általános elnevezéseivé váltak, és így nem lajstromozhatók.

A felszólalók állításainak cáfolatára az NICB azzal érvelt, hogy:

- a „Cognac” és annak kínai megfelelője a francia bor eredetmegjelölései vagy földrajzi árujelzői, nem pedig a brandyborok általános nevei voltak, így disztinktíveknek tekinthetők;
- híres külföldi helynevekként a „Cognac” és kínai megfelelője nagy hírnévnek örvendtek Kínában, ami megerősítette megkülönböztetőképességüket; és
- a felszólalók rosszhiszeműen indították meg az eljárást.

Ezen állítások alátámasztására az NICB több bizonyító erejű anyagot is benyújtott.

2020. március 26-án a kínai hivatal elutasította a felszólalásokat azon az alapon, hogy a felszólalók bizonyítékai nem elegendők annak alátámasztására, miszerint a lajstromoztatni kívánt védjegyek a brandy általános elnevezéseivé váltak. Megállapította, hogy a védjegyek lajstromozására irányuló kérelmek megfelelnek a védjegy törvénynek, és ezért a lajstromozások jóváhagyhatók. Azóta mindkét védjegyet lajstromozták.

Németország

A) A Német Szövetségi Alkotmánybíróság Második Szenátusa 2021. július 9-én közzétett döntésében elutasította az Egységes Szabadalmi Bíróságra (Unified Patent Court, UPC) vonatkozó egyezményről szóló német törvény ellen irányuló két letiltási kérelmet. Ez a döntés megnyitja az utat az UPC-egyezmény német ratifikálása és így az egyezmény hatálybalépése előtt. A német ratifikálási folyamat leállítása volt az UPC és a továbbfejlesztett európai szabadalmi rendszer létrehozásának legalapvetőbb akadálya.

Az alkotmányjogi panaszokban a panaszosok a német alaptörvényben biztosított jogaik megsértését állították. Összefoglalva a panaszosok azt állították, hogy sérült a német alaptörvényből eredő demokratikus önrendelkezési joguk és a hatékony jogvédelemhez való alapvető joguk, továbbá az uniós jog 20. cikkében foglalt uniós jog elsőbbsége a német alaptörvényben foglalt német alkotmányos identitás megengedhetetlen megsértését jelentette.

A panaszosok egyúttal azt kérték, hogy Németország szövetségi elnökét kötelezzék arra, hogy az alapügyben hozott határozat meghozataláig ne írja alá és ne hirdesse ki a német UPC-ratifikációs törvényt.

Közzétett döntésében az alkotmánybíróság megállapította, hogy az alapeljárásban benyújtott alkotmányjogi panaszok elfogadhatatlanok, mivel a panaszosok nem állították és nem támasztották alá kellőképpen alapvető jogaik esetleges megsértését.

Ennek eredményeképpen a német szövetségi elnök most már szabadon aláírhatja a szükséges dokumentumokat, amelyek lehetővé teszik az UPC-egyezmény hatálybalépését. A német jogásztársadalomban általánosan úgy vélik, hogy az UPC-egyezmény 2022 második negyedévében fog életbe lépni.

A mai napig 15 aláíró állama van az UPC-megállapodásnak (az Egyesült Királyságot nem számítva, amely a brexit kapcsán visszavonta a ratifikációt): Ausztria, Belgium, Bulgária, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Hollandia, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Olaszország, Portugália és Svédország. A készülő egységes szabadalmi rendszerben az európai szabadalmi bejelentések bejelentőinek lehetőségük lesz arra, hogy a fent említett országokban és a jövőben további, az UPC-egyezményt később ratifikáló uniós tagállamokban is kérjék és elérjék az ilyen bejelentések egységes hatályát. Spanyolország, Horvátország és Lengyelország jelezte, hogy nem fogja ratifikálni a megállapodást.

Ahhoz, hogy a terv a végső fázisba léphessen, le kell zárni a fennmaradó előkészületeket. Várható, hogy az UPC Előkészítő Bizottsága hamarosan közzéteszi az UPC-egyezmény ideiglenes bejelentési időszakának megkezdésére és végrehajtására vonatkozó ütemtervet és tervet.

B) A német Bundestag a 2021. június 10-ről 11-re virradó éjjel 2. és 3. olvasatban megszavazta a szövetségi kormánynak a szabadalmi jog egyszerűsítéséről és korszerűsítéséről szóló törvényjavaslatát a Jogi Bizottság által módosított formában.

A törvényjavaslat elsődleges célja a polgári bíróságok szabadalombitorlási eljárásainak jobb összehangolása a Szövetségi Szabadalmi Bíróság (Bundespatentgericht, BPG) előtti megsemmisítési eljárásokkal, valamint a bizalmas információk védelmének javítása a szabadalmi, használatiminta- és félvezetőperekben.

Különösen a gyakorlatban alkalmazható leglényegesebb módosítást, az arányossági próba bevezetését várták a szabadalmi törvény 139. cikke (új változat) szerinti jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokban.

A Bundestag által most elfogadott változatban a szabadalmi törvény 139. cikke 4. részének szövegezése, amely egyértelművé teszi, hogy a szabadalombitorlás kivételes eseteiben a jogsértés megszüntetésére irányuló jog korlátozható, kibővült a jóhiszeműség elvére való hivatkozással. Az indokolás szerint ez azt hivatott tisztázni, hogy az egyedi eset összes körülményének értékelése és az összes körülmény gondos mérlegelése szükséges, figyelembe véve a jóhiszeműség követelményét és a bitorlást szenvedő félnek a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat érvényesítéséhez fűződő, alapvetően nyomós érdekeit.

Tovább módosították többek között a szabadalmi törvény 139. cikk 4. részének 4. bekezdését, ami által a szabadalombitorlóval szemben kötelezővé válik a sértett fél kártérítési igénye abban az esetben, ha a szabadalombitorlás miatt megítélt jogsértést megszüntető jogorvoslat nem teljes körű. A kártérítés összegét azonban az észszerűség figyelembevételével kell megállapítani.

Míg a tervezett arányossági próba kritikussai azzal érveltek, hogy a német jogi keret, beleértve a Szövetségi Legfelsőbb Bíróság (Bundesgerichtshof, BGH) ítélkezési gyakorlatát, már lehetővé teszi a szabadalombitorlások esetén a jogsértés miatti kártérítés arányossági próbáját, a jogalkotó szerint az elsőfokú bíróságok ezt eddig csak nagy vonakodással vették figyelembe.

A jövő dönti el, hogy a Bundestag által most elfogadott törvényjavaslat – egyesek félelmének megfelelően – a szabadalmi oltalom felpuhulásához és ezáltal a szabadalmak hatékony érvényesítésének gyengüléséhez fog-e vezetni Németországban. Legalábbis a törvénytervezet indokolása szerint a jogsértés megszüntetéséhez való jog esetleges korlátozása csak különösen kivételes esetekben jöhet szóba.

C) A gépjárművek és a kerékpárok a védjegy jog értelmében hasonló áruk lehetnek. Erről a BGH egy 2020. október 15-én hozott és nemrég közzétett ítéletében döntött.

a) Tények

A felperes a 2008 júliusában bejelentett uniós és a 2003 júliusában bejelentett német PEARL védjegy jogosultja. A védjegyek „kerékpárok”-ra, illetve „kerékpárok és kerékpáralkatrészek”-re vannak lajstromozva. Az alperes egy francia gépkocsigyártó csoport leányvállalata, amely többek között gépjárműveket gyárt, és tulajdonosa a 2013 májusában gépjárművekre bejelentett PURE PEARL uniós védjegynek, amellyel gépjárműveket forgalmazott. A felperes

úgy vélte, hogy ez sérti a PEARL védjegyhez fűződő jogait, és a Hamburgi Tartományi Bíróságon jogsértés megszüntetése iránti keresetet nyújtott be.

b) A tartományi bíróság döntése

A Hamburgi Tartományi Bíróság 2017. november 7-i döntésében helyt adott a keresetnek. Megállapította, hogy a gépjárművek és a kerékpárok között az áruk milyenségében abszolút eltérés van, ezért az ütköző védjegyek között nem feltételezhető összetévesztés veszélye. Ezen ítélete ellen a felperes sikeresen védekezett az általa a BGH-nál benyújtott felülvizsgálati kérelemmel.

c) A BGH döntése

A BGH hatályon kívül helyezte a Hamburgi Tartományi Bíróság ítéletét, és az ügyet új határozathozatalra visszautalta ennek a bíróságnak. A BGH Polgári Tanácsa szerint nem tartható fenn az a vélemény, hogy a gépjárművek és a kerékpárok között abszolút árueltérés áll fenn. Döntésének indokolásában a BGH megállapította, hogy a gépjárműveket a kerékpárokkal ellentétben általában motorral működtetik, és hogy a jogi és műszaki követelmények eltérőek. Mindkét árucikket azonban szárazföldi járműnek szánták egy bizonyos távolságmegtételére, tehát van hasonló rendeltetésük.

Nem zárható ki továbbá, hogy az érintett közönség a kerékpár mint közlekedési eszköz használatát egy korlátozott földrajzi területen a gépjárműhasználat alternatívájának tekinti – különösen az e-kerékpárok és hasonlók által előidézett mobilitási változás miatt. Ezért a BGH szerint az áruk között helyettesítési kapcsolat is fennállhat, ami szintén a tartományi bíróság által feltételezett abszolút árukülönbség ellen szól.

A BGH Polgári Tanácsa bírálta a fellebbviteli bíróság azon álláspontját is, hogy az érintett közönség nem várná el, miszerint a gépjárműveket és a kerékpárokat ugyanazok a vállalatok gyártják, illetve a gyártás ugyanazon vállalatok irányítása alatt menjen végbe. Végül is az alperes anyavállalata maga is kerékpárokat gyárt. Más gépkocsigyártók is kifejezetten hivatkoztak a járműépítés területén szerzett szakértelmükre, amikor kerékpárjaikat reklámozták. E körülményekre tekintettel nem lehet önmagában feltételezni, hogy az áruk között olyan abszolút különbség áll fenn, amely kizárja az ütköző védjegyek közötti összetévesztés valószínűségét.

d) Következtetések

A BGH ítélete egyértelművé teszi, hogy az áruk és szolgáltatások hasonlóságának védjegyjogi értékelése során mindig figyelembe kell venni az áruk és szolgáltatások közötti kapcsolatot jellemző valamennyi jelentős tényezőt. Ezek közé tartozik különösen az áruk vagy szolgáltatások jellege, rendeltetésük, felhasználási módjuk, a közönség azon elvárása, hogy az árukat/szolgáltatásokat ugyanaz a vállalkozás állítja elő/nyújtja-e, és hogy az áruk vagy szolgáltatások versenyeznek-e egymással, vagy kiegészítik-e egymást.

A tárgyalat ügy példaként mutatja, hogy az áruk hasonlóságának megítélése is változhat az idő múlásával. A BGH például a kerékpárok és a gépjárművek közötti lehetséges versenyviszony feltételezése szempontjából a mobilitás változását tartotta döntőnek.

D) A BGH 2021. január 14-én hozott határozatában a következő két kérdéssel foglalkozott a használat bizonyításával kapcsolatban:

- Melyik az az ötéves időszak, amelyik lényeges a tényleges használat bizonyításához?
- Kin van a bizonyítási teher?

Az első kérdésre a rövid válasz az, hogy a lényeges ötéves időszakot a törlési kereset benyújtásának napjától kell számítani. A második kérdésre az egyszerű válasz: a német védjegy jogosultján.

a) Mi a lényeges időszak a tényleges használat bizonyításához?

Az uniós védjegyekhez hasonlóan a német védjegyekre is vonatkozik a használat követelménye, és a tényleges használatot ötéves folyamatos időszakon keresztül kell bizonyítani. Németországban egy védjegyet lajstromoztatni kell, mielőtt kifogást lehetne emelni ellene. A lényeges használat időtartamát illetően a BGH korábban úgy ítélte meg, hogy van egy „mozgó használati” időszak. Ez azt jelentette, hogy a használat hiányára alapított törlési eljárásokban az ötéves időszakot az utolsó szóbeli meghallgatás időpontjától, nem pedig a törlési kereset benyújtásának időpontjától kell számítani. Így a tulajdonosnak folyamatosan új használati bizonyítékokat kellett benyújtania, különösen akkor, ha az eljárás hosszú ideig függőben volt. Szélsőséges esetekben ez azt jelentette, hogy az eljárás során az összes benyújtott használati bizonyíték elavulttá és okafogyottá válhatott.

A BGH most megerősítette, hogy a vonatkozó ötéves időszakot a kereset benyújtásának időpontjától kell számítani (akár a Német Szabadalmi és Védjegyhivatalnál, akár egy német bíróságon).

Bár ez a változás az uniós joggal való egyértelműsége és összhangja miatt üdvözlendő, van egy hátránya: a régi lényeges időszak lehetővé tette harmadik felek számára, hogy a használat hiánya alapján viszontkeresetet nyújtsanak be, ha tudták, hogy a használat hiányán alapuló türelmi idő hamarosan lejár, de számítottak arra, hogy a szóbeli tárgyalás – akár a fellebbviteli eljárásban is – az említett időpont után lesz. Ma már nem biztos, hogy ez a stratégiai lehetőség rendelkezésre fog állni.

b) Kin van a bizonyítási teher?

A bizonyítási teher tekintetében a BGH korábban úgy ítélte meg, hogy a törlés kérelmezőjén van a használat elmaradásának bizonyítási terhe. Nem meglepő módon egy nemleges tény bizonyítása nehéz lehet. Ennek ellenére a BGH a védjegyjogosultra egy másodlagos bizonyítási terhet helyezett, de csak azt követően, hogy a kérelmező elegendő bizonyítékot szolgáltatott a használat hiányára. Ez különbözött a bitorlási kereset vagy felszólalás nyo-

mán benyújtott, a használat igazolására irányuló kérelmek esetétől, ahol a védjegyjogosulton van a bizonyítási teher.

Most a BGH végre igazodott az uniós védjegyjoghoz és az Európai Unió Bíróságához (lásd CENTROTHERM II, 2013. szeptember 26.), megerősítve, hogy a bizonyítási teher a védjegyjogosulton van. Döntésében a BGH végül egyetértett azzal, hogy a jogtulajdonos van a legjobb helyzetben ahhoz, hogy bizonyítsa saját védjegyének tényleges használatát. Ez ugyan kevésbé előnyös lehet a német védjegyek tulajdonosai számára, de erősíti harmadik felek helyzetét, különösen azokét, akiknek esetleg védekezniük kell egy bitorlási igénnyel szemben.

E) a) *Tények*

A Düsseldorf-i Kerületi Felsőíróság 2021. április 8-i döntésében a funkcionális értelmezés korlátairól nyilatkozott.

Az eljárás tárgya egy perbeli szabadalom volt, amely egy infúziós eszközre, például cukorbetegség számára szolgáló eszközre vonatkozott. A szabadalom 1. igénypontja szerinti eszköz egy házból állt, amely egy kilépőnyílás-egységet, egy adagolót, egy helyi processzort és egy vezeték nélküli vevőt tartalmazott. Az igénypont szerint a ház nem tartalmazott felhasználói beviteli alkatrészeket, amelyekkel áramlási utasításokat adtak volna a helyi processzornak.

Az állítólagos megtámadott eszköz egy inzulinpumpa volt, amely egy pumpaalapot és egy eldobható tartályt foglalt magában. A pumpaalap tartalmazta a processzort és a vezeték nélküli vevőt, az eldobható tartály pedig a pumpát és a tűt.

A Düsseldorf-i Kerületi Bíróság első fokon úgy döntött, hogy a megtámadott eszköz nem használta ki a perbeli szabadalom tanítását. A bíróság megállapította, hogy a perbeli szabadalom egy egyetlen darabból álló, roncsolásmentesen szétszerelhető külső burkolatot határoz meg, amely mindenképpen tartalmaz egy kilépőnyílás-egységet, egy adagolót, egy helyi processzort és egy vezeték nélküli vevőt. Az igénypontban megnevezett eszközalkatrészeket ugyanabban a térbeli elrendezésben kellett biztosítani. Ezen értelmezés alátámasztására a leírásra utalt, amely többször is „egy” vagy „a” házra hivatkozott, és valóban több ponton utalt a készülék belsejében lévő többrészes kialakításra, de nem a házra vonatkozóan. Funkcionális szempontból a ház egy darabból álló kialakításának követelménye abból a tényből következett, hogy a ház külső felületének simának és könnyen tisztíthatónak, továbbá eldobható tárgynak kellett lennie. Ezen túlmenően a szabadalmi leírás nem tartalmazott arra vonatkozó kijelentést, hogy a készülék alkatrészeit hogyan kell elosztani a több házrészben. Végül a felperes az engedélyezési eljárás során a technika állásától való megkülönböztetés céljából az egy darabból álló ház irányában tett kijelentéseket.

b) Döntés

A Düsseldorf-i Kerületi Felsőbíróság szintén tagadta a bitorlást, de más megközelítéssel jutott erre a következtetésre.

Ennek eredményeként a perbeli szabadalom tanítása csak olyan konstrukciókra terjedt ki, amelyekben az összes alkatrész egy egységes, nem több különálló részből álló házban volt elhelyezve.

A kerületi bíróságtól eltérően azonban megállapította: „Ha a szabadalom értelmezésének szokásos szabályait alkalmazzuk, nincs okunk feltételezni, hogy az inzulinpumpa házának szükségszerűen egy darabból kell állnia, és nem lehet – mint a megtámadott készülékben – több részből álló.”

A felsőbíróság véleménye szerint az igénypont szövegezése nem utal arra, hogy a háznak egy darabból kell készülnie. Csupán azt írja elő, hogy a háznak a megjelölt alkatrészekből kell állnia, és mentesnek kell lennie a felhasználó által bevitt alkatrészekről.

Funkcionálisan a perbeli szabadalom tanítása az infúziós eszköz méretének, összetettségének és költségének csökkentésére és eldobható termék formájában történő előállítására irányult. Ezenkívül az eszköznek sima felületekkel kellett rendelkeznie a tisztítás megkönnyítése és a támadási felületek elkerülése érdekében. A perbeli szabadalom azonban ezeket a szempontokat csupán a találmány előnyeiként írta le anélkül, hogy azok közvetlenül tükröződtek volna az igénypontban. Az igénypont hallgatott arról, hogy a tanítás hogyan érte el az eldobható jelleget. A sima felület tekintetében az igénypont csak azt mondta ki, hogy a háznak mentesnek kell lennie a felhasználó által bevitt alkatrészekről, amiből azonban nem lehetett levezetni azt az általános következtetést, hogy a házban a varratokat el kell kerülni. Végül maga a perbeli szabadalom is rendelkezett levehető elemajtókkal, például a 7. ábrán. Ennek eredményeképpen az értelmezés kezdetben azt sugallta, hogy a több részből álló ház is összhangban van az igényponttal.

A felsőbíróság azonban ezután a hivatkozott technika állására utalt. A felszólalási eljárásban a felek között nem volt vitatott, hogy a hivatkozott technika állása az 1. igénypont valamennyi jellemzőjét feltárta. A felsőbíróság véleménye szerint az egyetlen különbség az volt, hogy a technika állása két részből álló elrendezést írt elő, ahol a felső rész a processzor, a vevőegység és a pumpa, az alsó rész pedig az inzulin tartály és az injekciós tű elhelyezésére szolgált. Ezt a körülményt figyelembe kellett venni az igénypont értelmezésekor. Nem sérült az az elv, hogy egy szabadalmat nem szabad a jogilag érvényesnek vélelmezettek szerint értelmezni, mert nem a szabadalom érvényességével szembeni kifogások megelőzéséről volt szó, hanem a megadott tanítás azonosításáról.

Végül a felsőbíróság a következő megállapítást tette: „Ezért az olyan megvalósításokat ki kell zárni az oltalmi körből – függetlenül attól, hogy a találmány céljaira műszaki-funkcionális szempontból hasznosak-e –, amelyek csak akkor foglalhatók a szabadalmi igénypont szó szerinti értelme alá, ha a kifejezés olyan értelmezését vesszük alapul, amely szerint az

igénypont engedélyezett változatát a szabadalmi leírásban értékelt technika állása az újdonság szempontjából hátrányos módon vette volna figyelembe.”

c) Osztályozás

A funkcionális értelmezés a szabadalmi igénypontok értelmezésének elemi része. A Düsseldorf-i Kerületi Felsőbíróóság kialakult ítélkezési gyakorlata szerint a szabadalom értelmezésének döntő tényezője nem a szabadalmi igénypontban használt kifejezések nyelvi vagy logikai-tudományos jelentése, hanem azok műszaki jelentése, amelyet a szabadalom tárgyának és megoldásának figyelembevételével kell meghatározni, ahogy azok tárgyilagosan következnek a szabadalomból. Egy szabadalmi igénypont teljes jelentése és az egyes jellemzőknek a szabadalmazott találmány teljesítményéhez való hozzájárulása a döntő. Az egyes jellemzőknek a szabadalmi igénypont szövegösszefüggésében betöltött funkciójából kell levezetni, hogy ezek a jellemzők egyenként és összességükben ténylegesen milyen műszaki feladatot oldanak meg (FCJ GRUR 2016, 169 ff. – Luftkappensystem).

Közismert, hogy az igénypont funkcionális értelmezése térbeli-fizikai szempontból meghatározott jellemzők esetében nem vezethet ahhoz, hogy azok tartalma pusztán funkcióra redukálódjék, és a jellemző olyan módon legyen értelmezhető, amely már nem áll összhangban a jellemzőben rejlő térbeli-fizikai kialakítással (HRC Düsseldorf GRUR-RR 2014, 185 – WC-Sitzgelenk).

A jelen határozattal a Düsseldorf-i Kerületi Felsőbíróóság kiegészíti ezt az ítélkezési gyakorlatot azzal, hogy az igénypont funkcionális értelmezése a továbbiakban nem vezethet ahhoz, hogy az igénypont a technika állása szerint ismert olyan megoldásokra terjedjen ki, amelyek ellentétesek a tanítás újdonságával.

Románia

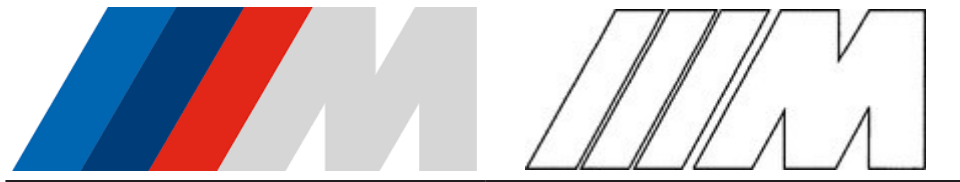
A Bukaresti Bíróság nemrégiben hozott ítéletet egy olyan ügyben, amelyben egy romániai társaság, az *M Car Trading SRI* (Car Trading) megtámadta az Állami Találmányi és Védjegyhivatal határozatát, amely a *Bayerische Motoren Werke* (BMW) *Aktiengesellschaft* javára döntött.

a) Tények

A BMW felszólalást nyújtott be a Car Trading által a 12. áruosztályba tartozó áruk és a 35. és 37. áruosztályba tartozó szolgáltatások tekintetében bejelentett román *M CAR TRADING* szóvédjegy lajstromozási kérelme ellen. A felszólalási szakaszban a bejelentést módosították – a bejelentő törölte a bejelentésnek a 12. osztályba tartozó árukra vonatkozó részét.

Felszólalásában a BMW hivatkozott korábbi jogaira:

- a 12. és 28. áruosztályba tartozó áruk vonatkozásában lajstromozott M CARS uniós szóvédjegyre; és
- többek között a 37. áruosztályba tartozó szolgáltatások tekintetében lajstromozott, Romániát megjelölő, IR 603895 sz. nemzetközi ábrás védjegyre (1. ábra) és az Európai Uniót megjelölő IR 1000390 sz. nemzetközi ábrás védjegyre (2. ábra).

1. ábra

2. ábra

A BMW felszólalását az 1998. évi védjegytvény 6(1)(b) cikke szerinti relatív kizáró okokra (azaz a megjelölések hasonlóságára és az összetévesztési valószínűsége), valamint a korábbi M és M CARS védjegy jó hírnevére alapozta ugyanezen törvény 6(3)(a) és (b) [jelenleg 6.(3)(a)] cikke alapján.

b) Az Állami Találmányi és Védjegy hivatal Fellebbezési Bizottságának döntése

Bár a felszólalási osztály eredetileg elutasította a felszólalást, a hivatal Fellebbezési Bizottsága hatályon kívül helyezte a döntést. Megállapította a fent említett rendelkezések alkalmazhatóságát, és elismerte az M és M CARS védjegy jó hírnevét. Indokolt határozatában megállapította, hogy az ütköző védjegyek összességükben hasonlóak, és hogy különbözőségük nem elegendő az összetéveszthetőség kizárásához. Megállapította továbbá, hogy a BMW korábbi védjegyei jó hírnévvel rendelkeznek, és a romániai fogyasztók megtéveszthetők, mert azt a hitet kelthetik bennük, hogy a felperes 35. és 37. osztályba tartozó, a benyújtott bejelentés szerinti M CAR TRADING védjegyű szolgáltatásai a BMW-től származnak.

Ezt követően a felperes a Bukaresti Bíróságnál fellebbezett a bizottság döntése ellen.

c) A Bukaresti Bíróság döntése

α) A védjegyek hasonlósága

A bíróság a felekkel 2021 áprilisában közölt határozatában megerősítette a bizottság megállapításait, leszögezve, hogy a bejelentett M CAR TRADING védjegy és a BMW M CARS szóvédjegye vizuálisan nagymértékben hasonlít egymásra. A bíróság azt is megállapította, hogy a bejelentett szóvédjegy és a BMW korábbi M védjegyei közötti vizuális hasonlóság mértéke valamivel kisebb, tekintettel arra, hogy az utóbbiak ábrás védjegyek.

A bíróság azonban úgy ítélte meg, hogy az „m car” kifejezés az M CAR TRADING védjegy domináns elemét képezi, amely szinte azonos a M CARS szóvédjeggyel. A bíróság továbbá megállapította, hogy a kiegészítő „trading” kifejezés általános jellegű, és nem különbözteti meg kellőképpen a védjegyeket az összetéveszthetőség ellen.

A bíróság megjegyezte, hogy a védjegyek hasonló kezdete (azaz az „m car” és az „M CARS”) jelentősen befolyásolná a fogyasztók általános benyomását.

β) Az áruk és szolgáltatások összehasonlítása

Az áruk és szolgáltatások összehasonlításával kapcsolatban a bíróság megállapította, hogy a fennmaradó szolgáltatások, amelyekre az M CAR TRADING bejelentés a 35. és 37. osztályban oltalmat kért, kiegészítik a 12. osztályba tartozó M CARS korábbi szóvédjegy által védett árukat. Továbbá a korábbi M ábrás védjegyek a 37. áruosztályban azonos szolgáltatások tekintetében részesültek oltalomban.

Így a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a korábbi M ábrás védjegyek és a bejelentett védjegy közötti kisebb vizuális hasonlóság ellenére a fogalmi hasonlóság (a BMW M sorozatával és modelljeivel való közvetlen kapcsolatuk miatt) és a 37. áruosztályba tartozó szolgáltatások azonossága elegendő volt annak megállapításához, hogy a védjegytvény 6(1)(b) cikke alkalmazható mind az ábrás védjegy, mind a korábbi M CARS szóvédjegy tekintetében.

γ) A védjegyek hírneve

A védjegytvény 6.(3) és 6.(4)(a) cikkének [jelenleg 6(3)(a) cikkének] a jó hírnévre vonatkozó alkalmazhatóságát illetően a bíróság rámutatott, hogy az elemzés során a korábbi védjegyek jó hírnevét kellett figyelembe venni, nem pedig a bejelentett védjegy jó hírnevét, amelyre a felperes fellebbezésének befogadása után próbált hivatkozni.

E ponton a bíróság megerősítette a korábbi M védjegyek hírnevét, mivel azok a közvéleményben közvetlenül kapcsolódnak a BMW házivédjegyhez. Továbbá a BMW által benyújtott jelentős mennyiségű bizonyíték alapján a bíróság megerősítette az M CARS szóvédjegy és hallgatólagosan a BMW M CARS részlegének hírnevét, valamint azt, hogy a közönség e védjegyet a BMW házimárkájával hozza összefüggésbe.

Az alátámasztó bizonyítékokat figyelembe véve a Bukaresti Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az M részleget a gépjárműpiacon a közönség jelentős része és a fogyasztók kellően nagy száma ismeri, és így az a használat révén fokozott megkülönböztetőképességre tett szert, amelyet a hasonló védjegyek (pl. a bejelentő M CAR TRADING szóvédjegy-bejelentése) piaci használata sértene.

Ezért a bíróság a CAR Trading fellebbezését mint megalapozatlant elutasította. A bíróság döntése azonban nem jogerős, és a felperes 2021. május elején fellebbezést nyújtott be a Bukaresti Fellebbezési Bíróságnál.

d) Megjegyzés

A döntés betekintést nyújt a román bíróság gyakorlatába korábbi védjegyek jó hírnevének értékelésével kapcsolatban, amikor későbbi védjegybejelentésekkel szemben relatív indokként hivatkoznak rá, és hangsúlyozza a jó hírnévre vonatkozó állítás alátámasztására szolgáló dokumentáció és elegendő bizonyíték benyújtásának fontosságát.

Az ügy példaként szolgál mind az Állam Találmányi és Védjegyhivatal, mind a Bukaresti Bíróság gyakorlatára a jó hírnév értékelésében védjegyek közötti ütközések esetén, különösen akkor, ha a jó hírnevűnek ítélt korábbi védjegyek nem ugyanazokat az árukat vagy szolgáltatásokat fedik le, mint a kifogásolt bejelentés alapján benyújtott védjegy.

Spanyolország

2021. február 23-án a Katalán Legfelsőbb Bíróság Pereket Tárgyaló Adminisztratív Tanácsa elutasította a *Laboratorios ERN SA* (Laboratorios) által benyújtott fellebbezést, és ezzel megerősítette a *DYNAMIC SANTIVERI* spanyol védjegy engedélyezését.

a) Tények

A *Casa Santiveri SL* (Casa) egy olyan társaság volt, amely elsősorban egészséges élelmiszer-készítmények előállításával foglalkozott. 2018. május 4-én kérelmezte a *DYNAMIC SANTIVERI* spanyol szóvédjegy lajstromozását az 5. áruosztályba tartozó áruk – konkrétan kollagént, hialuronsavat, vitaminokat, ásványi anyagokat és növényeket tartalmazó étrend-kiegészítők – vonatkozásában.

A gyógyszeripari termékeket gyártó *Laboratorios* felszólalást nyújtott be e védjegybejelentés ellen, arra hivatkozva, hogy azt tiltja a védjegy törvény 6(1)(b) cikke, mert összeegyeztethetetlen a *Laboratorios* elsőbbségi spanyol *DYNAMIN* (vegyes) védjegyével, amelyet a következő árukra jegyeztek be:

- „különleges és vegyi termékek” (1. áruosztály); és
- „különleges és gyógyszerészeti termékek, diétás gyógyászati élelmiszerek bármilyen kiszerezési formában” (5. áruosztály).

b) A Spanyol Szabadalmi és Védjegyhivatal határozata

2018. november 20-án a hivatal elutasította a *Laboratorios* felszólalását, és engedélyezte a *DYNAMIC SANTIVERI* védjegyet, mivel úgy ítélte meg, hogy a védjegy törvény 6(1)(b) cikke nem alkalmazható a védjegyek szavai közötti különbségek miatt.

A *Laboratorios* 2018. december 11-én fellebbezést nyújtott be a hivatal határozata ellen. A hivatal fellebbezési tanácsa 2019. május 10-én elutasította a fellebbezést, és ezzel megerősítette a korábbi hivatali határozatot.

A *Laboratorios* ez ellen fellebbezést nyújtott be a Katalán Legfelsőbb Bíróságnál.

c) A bíróság döntése

2021. február 23-án a bíróság a jogvitát úgy oldotta meg, hogy megerősítette: a védjegy-törvény 6(1)(b) cikke nem alkalmazható az ügyre.

A bíróság szerint a védjegy-törvény 6(1)(b) cikke megakadályozza egy védjegy lajstromozását, ha a megjelölések és az áruk vagy szolgáltatások hasonlítanak egy korábbi védjegyéhez (vagyis ha fennáll az összetévesztés vagy társítás valószínűsége).

A bíróság ítélezési gyakorlata alapján megállapította, hogy az összetéveszthetőséget az alábbiak figyelembevételével kell elemezni:

- a megjelölések megkülönböztető és domináns elemei;
- a megjelölések azonossága vagy hasonlósága;
- az áruk vagy szolgáltatások azonossága;
- a védjegy ismertségének mértéke a piacon; és
- a lajstromozott megjelöléssel kapcsolatban felmerülő társítás.

A bíróság figyelembe vette az uniós ítélezési gyakorlatot is, amely kimondja, hogy az összehasonlítás során a megjelölést mint egészet kell figyelembe venni, nem zárva ki azt a tényt, hogy egy kombinált védjegyet uralhat valamelyik eleme.

Ennek megfelelően a bíróság úgy ítélte meg, hogy a védjegy-törvény 6(1)(b) cikke a következő okok miatt nem alkalmazható:

- Annak ellenére, hogy a DYNAMIC SANTIVERI védjegy a kezdőszavában hasonlít a DYNAMIN védjegyhez, a záróbetű különbözik.
- Az első „dynamic” szó a spanyol „dinámico” (azaz „dinamikus”) szót idézi, és a DYNAMIC SANTIVERI védjegy fő kifejezése, a „Santiveri” tartozékként vagy kiegészítéseként jelenik meg, amely kellő megkülönböztetőképességű a felszólaló védjegyéhez képest.
- Bár mindkét védjegy alkalmazási köre az 5. áruosztályba tartozik, a DYNAMIC SANTIVERI védjegy rendelkezik saját általános megkülönböztetőképességgel, ami lehetővé teszi, hogy mindkét védjegy az összetéveszthetőség veszélye nélkül létezzen egymás mellett a piacon. Ezt a kockázatot észszerű és logikus szempontból kellett elemezni, figyelembe véve a közönség átlagos ismeretszintjét.

Ezért elutasította a Laboratorios fellebbezését, és megerősítette a DYNAMIC SANTIVERI védjegy engedélyezését, minthogy a két védjegy között elegendő megnevezési és alkalmazhatósági különbség állt fenn ahhoz, hogy az általános fogyasztó számára ne álljon fenn az összetévesztés veszélye.

A felperest kötelezték a jogi költségek viselésére. A döntés jogerős.

A Szellemi Tulajdon Világszervezete

2021. március 3-án az *Asia Nikkel* a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) által létrehozott rangsor alapján beszámolt a nemzetközi szabadalmi bejelentések (PCT-bejelentések) 2020. évi országranglistájáról. A WIPO Kínát első helyre rangsorolta a nemzetközi szab-

dalmi bejelentések terén. A kínai vállalatok összesen 68 720 PCT-bejelentést nyújtottak be 2020-ban, ami 16%-kal több, mint 2019-ben.

A második hely ismét az Egyesült Államoknak jutott, amelynek vállalatai 59 230 PCT-bejelentést nyújtottak be; ez 3%-os növekedést jelent 2019-hez képest.

Japán ismét a harmadik helyen végzett 50 520 bejelentéssel, bár ez 4%-os csökkenésnek felel meg az előző évhez képest. Egy sajtótájékoztatón a WIPO főigazgatója, *Daren Tang* kijelentette: „Ez nem olyan, mintha a bejelentések a világ hagyományos részein, így az Egyesült Államokban vagy Európában csökkentek volna, csupán az arány, a gyorsulás vált sokkal erősebbé Ázsiában.”

Az Asia Nikkei szerint Ázsia vált a technológiai innováció központjává. A kínai és a koreai kormány egyaránt létrehozott programokat korszerűsítésre, aminek következtében a nemzetközi szabadalmi bejelentések száma emelkedett. Szingapúr és Szaúd-Arábia is lendületet kapott.

Össességében a nemzetközi szabadalmi bejelentések száma 2020-ban 4%-kal emelkedett, és elérte a 275 900-at, minden idők csúc sát. A globális védjegybejelentések száma azonban valamelyest csökkent 63 800-ra. Ez valószínűleg azt a tény t is tükrözi, hogy a világjárvány miatt az egyébként védjegyoltalom alatt álló áruk és szolgáltatások kibocsátása lassult. Ugyanakkor a szabadalmi bejelentések esetében a társadalmi távolságtartási szükséglet felgyorsította a virtuális és megnövelt valóság és más audiovizuális technológiák műszaki fejlesztéseit.

Tajvan

Az alábbiakban egy tajvani bírósági döntést ismertetünk arról, hogyan határozható meg egy szabadalombitorlásról annak szándékos vagy gondatlan eredete.

A tajvani szabadalmi törvény 96. cikkének (2) bekezdése szerint egy szabadalmas kártérítést követelhet a szabadalom szándékos vagy gondatlanságból eredő megsértése esetén. A szabadalmi törvény 120. cikke szerint a 96. cikk (2) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó a használatiminta-szabadalmakra. A Szellemtulajdon-jogi Bíróság 2021. február 22-én polgári ügyben hozott ítéletet, amely egyértelműen meghatározza, hogyan kell eldönteni, hogy a szabadalombitorlás szándékos, vagy pedig gondatlanságból ered. A bírósági ítélet szerint a bitorlás nem szándékos, hanem gondatlanságból eredő volt.

a) Tények

A használatimintaszabadalom-tulajdonos felperes azt állította, hogy az alperes:

- felelős a felperes használatiminta-szabadalmának bitorlásával okozott károkért; és
- a felperessel együtt részt vett egy kiállításon, ahol tudomást szerzett a szabadalmaztatott termékekről, vagyis a bitorlás szándékos volt.

b) Döntés

A bíróság döntésében elfogadta a felperes állítását, és megállapította, hogy az alperes szándékosan sértette meg a szabadalmat. A bíróság ítélete arra vonatkozóan, hogy hogyan kell meghatározni, vajon az alperes szabadalombitorlása szándékos volt-e vagy gondatlanságból eredt, a következő logikán alapult.

A „szándékosság” lehet:

- „közvetlen”, amikor az elkövető tudatosan és szándékosan idézi elő a szabadalombitorlásnak minősülő körülményeket; vagy
- „közvetett”, amikor az elkövető előre látja a szabadalombitorlás bekövetkeztét, és az ilyen jogsértés nem az elkövető akarata ellenére történik.

A „gondatlanság” lehet nem szándékos, mégpedig:

- „nem tudatos gondatlanság”, amikor az elkövető nem gyakorolja azt a gondossági kötelezettséget, amelyet az adott körülmények között kellett volna és lehetett volna gyakorolnia; vagy
- „tudatos gondatlanság”, amikor az elkövető előre látja, hogy a szabadalombitorlás bekövetkezhet, de szilárdan hiszi, hogy nem fog bekövetkezni.

Szabadalombitorlási ügyekben a gondosság mértéke a szabadalom tulajdonosával azonos kereskedelmi vagy üzleti tevékenységet folytató gyártó vagy versenytárs esetében eltérő lesz egy egyszerű kiskereskedő vagy alkalmi eladó esetétől a tekintetben, hogy előre látható-e vagy elkerülhető-e a kár bekövetkezése. Annak megállapításához, hogy az elkövető megsértette-e gondossági kötelezettségét, az eset tényállását kell figyelembe venni, ideértve a következőket:

- az üzleti tételek nagyságrendje és az egyes felek árbevétele;
- a jogsértés konkrét tartalma; és
- a felek között volt-e bármilyen kapcsolat.

Mivel a szabadalmak lajstromozást és közzétételt igényelnek, az ilyen információkat bármelyik fél megszerezheti. Ezért a termékek gyártása és értékesítése során a felek könnyen ellenőrizhetik a szabadalombitorlás elkerülését.

Ebben az ügyben az alperes egy eredeti formatervezési mintákat kialakító vállalkozó volt, aki érdeklődött a felperes formatervezésiminta-igényei iránt, amikor együtt vettek részt a kiállításon. Továbbá a felperes bizonyította, hogy a saját és az alperes standja közel volt egymáshoz, és a kiállítási fotókon egyértelműen látszott, hogy a felperes termékei a vitatott szabadalmat használják. Ezért a szabadalom valamennyi műszaki jellemzője kiderült, és az alperes számára könnyen ismertté vált. A Szellemi Tulajdoni Bíróság úgy ítélte meg, hogy ez elegendő volt ahhoz, hogy elfogadja a felperes azon állítását, miszerint az alperes szándékosan bitorolta a vitatott szabadalmat.